

Padugums

ZIEMEĻLATGALES LAIKRAKSTS

Otrdiena ● 2021. gada 19. oktobris

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Mājīgi un droši

8.

“...turiet stipri pareizticību...”

Dubultsvētki. Mācītājs Georgijs neslēpj, ka viņa vislielākā vēlme ir, lai dievnami nestāv tukši. “Dzīvojiet garīgu dzīvi,” viņš novēl.

Edgars Gabranovs

14.oktobrī Viļakas pareizticīgo baznīcā valdija īpaša gaisotne. Kā nu ne, ja draudze svinēja baznīcas 30 gadu atjaunošanas jubileju un 150 gadu jubileju, kopš tā tika uzcelta. Balvu Centrālās bibliotēkas datu bāzē atrodami fakti, ka baznīca iesvētīta 1871.gada 6.jūnijā, taču 1964.gada decembrī nodega un to atkal atjaunoja 1991.gada 14.oktobrī.

Draudzes vecākais Leonīds Cvetkovs atgādina, ka Viļakas Vissvētās Dievmātes Patvēruma pareizticīgo baznīca ir Valsts nozīmes kultūrvēsturiskais objekts, kas kopējiem spēkiem tiek saglabāts arī nākamajām paaudzēm: “Viļakas pareizticīgo draudzes vēsture sīki izklāstīta draudzes hronikā, kuru ar īpašu mīlestību un centību rakstīja bijušais Viļakas pareizticīgo draudzes un baznīcas pārzinis tēvs Kirils Zaics (1899-1911). No hronikas arī iegūtas galvenās ziņas par Viļakas pareizticīgo draudzi. Baznīca uzcelta uz paaugstinātas vietas muižā Eržepolē, tāpēc arī draudze sākumā tika saukta “Eržepoles draudze”. Tā atradās 1,5 km attālumā no Marienhauzenas muižas. 1867.gada 1.jūlijā mācītājs A.Popovs tika pārcelts no Balviem uz Viļaku, kur Eržepolē nodibināja pagaidu baznīcu, kā arī vienlaikus uzsāka jauna akmens dievnama celtniecību par Svētās Sinodes atvēlētajiem līdzekļiem - 15 180 rubļiem. 1907.gada 10.septembrī A.Popovs aizgāja mūžībā 85 gadu vecumā un tika apglabāts blakus viņa celtajam Viļakas dievnamam. Marmora kapa pieminekli iekalts priesteris Alekseja Popova vēlējums krievu valodā: “Garīgie bērni! Lūdzu Jūs, turiet stipri pareizticību un lūdziet Dievu par mani!”

Šobrīd Viļakas pareizticīgo draudzē kalpo priesteris Georgijs Šelomijenko. Ceturtdien dievkalpojumā viņš miļi apsveica draudzi svētkos, tostarp pavēstīja, ka, lai arī negrib teikt skarbākus vārdus, tomēr ir neizpratnē par to, kāpēc tik maz ticīgo apmeklēja vakara

dievkalpojumus: “Esiet aktīvāki! Kādam ir laba dikcija vai laba balss, lai lasītu Svētos Rakstus vai dziedātu. Jebkurā gadījumā vakara dievkalpojumi noteikti ir jāapmeklē. Ja gribam būt tuvāk Dievam, tad Viņam ir jākalpo un jāievēro Dieva baušļi. Diemžēl daži pat tos nezina. Tāpat pārsteidz fakts, ka uz baznīcu nāk tik maz bērnu. Mēs visi atbildesim Dieva priekšā par to, ka bērniem neesam iemācījuši lūgties un mīlēt baznīcu. Jaunajai paaudzei jāapzinās, ka par visu, kas notiek, jālūdz Dievs. Lai bērni mācētu pateikties, ka saņem labu atzīmi skolā vai notiek kāds labs notikums ģimenē. Lai dzīvotu garīgu dzīvi un mācētu priecāties, ja viņus kāds uzciēn ar saldumiem. Lai zinātu, ka skopums nav atbalstāms. Ja bērniem mēs to neiemācīsim, tad vēlāk to būs ļoti grūti izdarīt. Baznīcas apmeklējumam nav jābūt kaut kādam ārišķīgam, bet apzinātam solim.” Taujāts, kā jauno paaudzi mudināt apmeklēt dievnamus, mācītājs Georgijs paskaidroja, ka pieaugušajiem ir jāraida piemērs: “Svētie māca, ka visvienkāršākā audzināšanas metode ir pašiem tiekties pēc svētuma.”

L.Cvetkovs, pateicoties mācītājam par viņa darbu, atzina, ka liels gods piedalīties svētkos, kuriem draudze īpaši gatavojās: “Noskaņojums ir vairāk nekā pozitīvs. Laika apstākļi lutina, kā arī draudze ir aktīva, cik jau šajā ierobežojumu laikā ļauts. Mācītājs apsveica mūsu draudzi, ne sevi. Patiesi tie ir mūsu draudzes svētki, šī ir mūsu baznīca, ar ko lepojaties. Novēlu baznīcu apmeklēt pēc iespējas biežāk un regulārāk.” Lūgts atklāt, vai un kādi baznīcā nepieciešami remonts, draudzes vecākais pavēstīja, ka priecājas par to, ka baznīca ir skaista un sakārtota. “Ir ierīkota arī apkure. Protams, no ārpuses vajadzētu kosmētiskos remontus. Galvenā problēma ir zvanu tornis - tam jānomaina metāla jumtiņš. Līdz šim finansiāli mūs ir atbalstījuši Viļakas novada dome, un ceru, ka apvienotā novada vadība labos darbus turpinās.”

Īsziņas

Nākamajā
adugunī

● **Dāvinās datorus**
Rekavas vidusskolā ciemojas holandieši

● **Ar digitālajām pusdienām paēdis nebūsi**
Laukos darbs neapstājas

Covid-19

(17.oktobris)

Balvu novads – 330
Alūksnes novads – 85
Gulbenes novads – 112
Ludzas novads – 392
Rēzeknes novads – 450

Donoru diena Viļakā

19.oktobrī no plkst. 9.00 līdz 13.00 Viļakas kultūras namā Valsts asinsdonoru centrs rīkos asins donoru dienu.

Sūtīs īsziņas

Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) informē, ka, strauji pieaugot jaunatklāto Covid-19 gadījumu skaitam, ievērojami pagarinājies laiks, kad epidemiologi var sazināties ar Covid-19 pacientiem. Ar mērķi papildus informēt cilvēkus par rīcību un rekomendācijām inficēšanās gadījumā, sākot no 15.oktobra SPKC uzsāka īsziņu izsūtīšanu (no tālr. nr. 29188770) Covid-19 inficētajiem iedzīvotājiem, par kuriem informāciju saņem no laboratorijām.

Izsludina konkursu

Labklājības ministrija no 18.oktobra līdz 22.novembrim izsludina pieteikumu iesniegšanu pretendentu izvirzīšanai konkursam “Gada balva sociālajā darbā 2021”. Konkursa mērķis ir apzināt sociālos darbiniekus Latvijā, kuri aktīvi un godprātīgi darbojas sociālā darba praksē un sniedz profesionālu atbalstu iedzīvotājiem dažādu sociālo problēmu risināšanā.

Žiguros aktīvi vakcinējas, to varēs izdarīt arī Rugājos un Baltinavā

Izbraukuma vakcinācijā Žiguros vakcinējās 151 persona. 22.oktobrī no plkst. 9.30 līdz 12.30 būs iespēja savakcinēties Rugājos un no plkst. 14.00 līdz 17.00 Baltinavā. 23.oktobrī vakcinācijai Balvos var pieteikties vietnē manavakcina.lv vai zvanot pa tālruni 8989 (Janssen vakcīna).

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Laikapstākļiem kļūstot aizvien rudenīgākiem, atgriezušās arī iepriekšējā rudens problēmas. Pandēmija pieņemas spēkā ar vēl nepieredzētu spēku, un reizēm šķiet, ka cīņa ar to ir bezjēdzīga un nebeidzama. Iedzīvotāji turpina lamāt valdību par novēloti un nepareizi pieņemtiem lēmumiem, aizmirstot par savu atbildību pandēmijas izplatības veicināšanā. Tā gribētos, lai cilvēki saprot, ka no ikviena paša rīcības atkarīgs, vai mēs kādreiz atkal dzīvosim, kā iepriekš. Joprojām nevaru izprast nevakcinēto iedzīvotāju bailes no vakcīnas, tanī pašā laikā nebaudoties saslimt ar šo briesmīgo kaiti, kas nebeigsies ar tās pārslimošanu vien, bet, iespējams, līdz mūža beigām liks sadzīvot ar tās izraisītajiem orgānu bojājumiem. Cilvēki neaizdomājas, ka mēs joprojām cīnītos ar daudzām briesmīgām infekcijas slimībām, par kurām cilvēce ir jau gandrīz aizmirsusi, jo savulaik pret tām ir izdomātas vakcīnas. Vēl pirms dažiem gadu desmitiem nevienam neienāktu prātā, ka varētu nevakcinēties pret vējbakām vai difteriju, bet tagad demokrātija un tās blakne – egoisms – ir tā pārņēmusi cilvēku domāšanu, ka tā robežojas ar pilnīgu bezatbildību pret sabiedrības interesēm. Nu tad nav ko lamāt valdību, bet turpināsim dzīvot jeb, pareizāk, mēģināt izdzīvot apstākļos, ko paši sev esam nodrošinājuši.

Latvijā

Spiediens uz Baltkrievijas robežas mazinājies.

Pašlaik uz robežas ar Baltkrieviju ir “salīdzinoši mazs spiediens” saistībā ar Lukašenko režīma mēģinājumu iespiest cilvēkus Latvijā. Pašlaik Latvijā mēģina iekļūt līdz 25 cilvēkiem dienā, kas ir mazāk nekā augustā. Iekšlietu dienesti pie robežas turpina strādāt ārkārtējās situācijas režīmā. Ārkārtīgi liels spiediens ir uz Baltkrievijas robežas ar Poliju un uz robežas ar Lietuvu. Pēc 12.oktobra datiem kopš ārkārtējās situācijas ieviešanas humānu apsvērumu dēļ valsts robežu nelikumīgi šķērsot nav liegts 44 cilvēkiem, savukārt kopumā šogad aizturēti 396 valsts robežu nelikumīgi šķērsojuši trešo valstu pilsoņi.

Paziņotas Latvijas visblīvāk apdzīvotās vietas.

No 20 Latvijas visblīvāk apdzīvotajām vietām kvadrātkilometra tīklojumā (vairāk par 8500 iedzīvotāju kvadrātkilometrā) 18 atrodas Rīgā, bet divas - Jūrmalā un Ogrē, liecina pirmie Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) publicētie 2021.gada tautas un mājokļu skaitīšanas rezultāti kvadrātkilometra un hektāra tīklojumā. Rīga un Ogrē ir arī Latvijas visblīvāk apdzīvotās pilsētas - attiecīgi 2429 un 1598 iedzīvotāju kvadrātkilometrā.

Grib pieteikt “Latvijas lepnuma” titulum.

Kāda Liepājas tramvaja vadītāji darba laikā palicis slukti - viņai trūcis elpas un sākušies krampji. Taču teju neviens no pasažieriem nesteidzies palīgā, tieši pretēji - kāda sieviete sākusī lamāt tramvaja vadītāju. Tramvaja vadītāja Daiga: “Visā tramvajā atradās tikai viens cilvēks, kurš saprata, ka man nepieciešama palīdzība. Tā meitene man kļuva par istu eņģeli.” Atsaucīgā jaunieta Munise Jaunciema ir medmāsa. Viņa izsaukusi Daigai ātro palīdzību un palikusi kopā ar sievieti, līdz ieradušies mediķi. Daiga vēlas pieteikt Munisi “Latvijas lepnuma” titulumam.

Izpārdotas izrādes, bet zāles piepildīt nedrīkst.

Kultūras iestādes šajā nedēļā pārplāno skatītāju vietas zālēs atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par ārkārtējo situāciju Covid-19 izplatības dēļ. Piemeklētie risinājumi dažviet atšķiras – atsevišķi teātri situāciju pielāgo izrādēm tikai tuvākajās nedēļās, citviet – jau līdz gada beigām. Par izmaiņām, kuru dēļ skatītāji iecerēto pasākumu nevarēs apmeklēt vai arī būs pārsēdināti citā vietā, kultūras iestādes sola informēt individuāli. Pagājušajā nedēļā teātros, koncertzālēs un citās kultūrvietās bija pārejas periods, kurā apmeklētājiem bija jāvalkā sejas maskas, bet pasākumi bija apmeklējami tāpat kā iepriekš. Taču no šīs nedēļas Covid-19 ārkārtējās situācijas jauno distancēšanās prasību dēļ ik pēc divām sēdvietām diviem krēsliem jāpaliek tukšiem.

/Ziņas no www.lsm.lv un www.tvnet.lv/

Tautas sports

Aizvadīta “Spēka diena” Baltinavā

Zinaida Logina

17.oktobrī pie Baltinavas vidusskolas notika sacensību “Spēka diena” 1.posms.

Dalībnieki – zēni un meitenes, sievietes un vīrieši – bija sadalīti piecās vecuma grupās. Pirmā grupa – līdz 12 gadiem, otrā – no 13 līdz 15 gadiem, trešajā varēja startēt no 16 līdz 25 gadiem, ceturtajā – no 26 līdz 39 gadiem, bet piektajā – 40-gadīgie un vecāki. Lai arī pirmajā posmā dalībnieku nebija pārāk daudz, visi centās parādīt, ka ir stiprāki par konkurentiem. Sacensību organizators Arnis Voika, atklājot sacensības, uzsvēra, ka šādi stipri un trenēti jaunieši būs noderīgi ne tikai Aizsardzības akadēmijā, tāpēc pasākuma mērķis – sekmēt vēlmi katram dalībniekam uzlabot savu fizisko sagatavotību. Sacensībās dalībnieki mēroja spēkiem plankinā, kārienā vai pievilkšanās pie stieņa, svaru stieņa spiešanā guļus un roku saliekšanā balstā guļus. Lai arī visu posmu kopvērtējums tikai priekšā, labus rezultātus uzrādījuši vairāki dalībnieki. Tā, piemēram, roku saliekšanā balstā guļus labākie ir Rihards Kokorevičs un Roberts Timeniēks, Arvils Kokorevičs, Līva Kamzola. Plankingu ilgāk noturēja Roberts Timeniēks, Kristiāns Artūrs Sējāns, Ainārs Dokāns, Elvis Circens, Armands Sējāns, Vita Grundule, Lolita Aleksejeva, Vineta Sirmā. Pievilkšanās kārienā labākie bija Arvils Kokorevičs, Jānis Dokāns, Elvis Circens, Armands Sējāns, bet kārienā – Alberts Timeniēks, Līva Kamzola, Lolita Aleksejeva un Vineta Sirmā. Svaru stieņa spiešanā guļus labākie bija Arvils Kokorevičs, Jānis Dokāns, Elvis Circens, Armands Sējāns, Lolita Aleksejeva un Vineta Sirmā.

Pasākums ir jauns, tāpēc Balvu novada Sporta skola aicina ikvienu pilsētu un novada iedzīvotāju, kā arī ikvienu sportisko aktivitāšu cienītāju piedalīties sacensībās “Spēka diena 2021” arī pārējos posmos. “Brauciet un piedalieties droši!

Foto - Z.Logina

Atbrauc no Rīgas un piedalās sacensībās. Roberts Timeniēks izmēģina spēkus svaru stieņa spiešanā guļus, bet viņa brālis Alberts jūt līdzīgu skaitu, cik reizes brālim izdevies pacelt stieni. Abi zēni mācās Rīgā, bet Baltinavā ieradušies pie vecmammaš pavadīt skolēnu brīvdienas. “Mums patika, bija tik forši!” teica Roberts Timeniēks.

Šie vingrinājumi ir pa spēkam ikvienam. Jau pirmā uzvara liks jums justies pārliecinātākiem un drošākiem,” aicina Arnis Voika.

Pavisam notiks četri sacensību posmi, un nākamā “Spēka diena” būs Rugājos 24.oktobrī, tad 31.oktobrī Viļakā un 7.novembrī noslēgums Balvos.

Par to rakstijām

Pašvaldības dzīvokļus pansionāta mājā varēs izpirkt

Ingrīda Zinkovska

Rudens dienas kļūst arvien vēsākas, tādēļ apkure un siltums ir pirmā nepieciešamība dzīvokļos. “Vaduguns” jau vairākkārt rakstījis par to, ka valsts ugunsdrošības dienests aizliedzis iedzīvotājiem apkurināt dzīvokļus daudzdzīvokļu mājā, kas atrodas Kubulu pagastā, netālu no pansionāta “Balvi”, kā dūmvadus izmantojot ventilācijas šahtas. Kāds ir risinājums?

Kā pastāstīja mājas vecākais ANDREJS DMITRIJEVS, iedzīvotāji nav piekrituši centrālāpkures ierīkošanai mājā nevienā no variantiem, ko piedāvā pašvaldība, kas būtu dārgi un ar laiku beigtos ar to pašu – ar iedzīvotāju parādiem. Nav arī tādu līdzekļu, lai šo apkuri ierīkotu. Ir panākts, ka ugunsdrošības dienests pagarinājis apkures atļauju uz diviem gadiem, ļaujot apkurināt dzīvokļus, kā iepriekš, tikai to drīkst darīt, ieviešot jaunus drošības pasākumus. Proti, visos dzīvokļos jāuzstāda tvana gāzes detektori. Turpmāko divu gadu laikā iedzīvotājiem jāizlemj un jāveic darbi, lai apkuri dzīvokļos pārveidotu, un to nevajadzētu darīt, izmantojot ventilācijas šahtas. “Domāju, ka tie varētu būt keramiskie skursteņi, ko ievietotu gar mājas sienām izbūvētās šahtās, kā jau agrāk tiku minējis. Tam neiebildā arī pašvaldības pārstāvis Jānis Morozovs. Taču pašvaldība, kā saprotams, nav gatava ieguldīt savus līdzekļus šajā pasākumā, tādēļ iedzīvotājiem, kas ir dzīvokļus no pašvaldības, ir piedāvāts tos izpirkt. Tas guvis lielu atsaucību – gandrīz visi īrnieki, izņemot varbūt vienu, piekrituši savus dzīvokļus izpirkt vai privatizēt,” pastāstīja mājas vecākais. Samazinot savu dzīvokļu skaitu līdz ‘0’, pašvaldībai ar dzīvokļu apkuri vairāk nebūs sakara. Visa skursteņu būvniecība tad gulsies uz īpašnieku pleciem – kā

viņi izlems, tā arī būs. Aptuveni gada laikā jāiekraļ līdzekļi, lai iecerētos darbu varētu veikt noteiktajā termiņā. “Nebūs mums jāgaida pasaules brīnums no kāda, cīnīsimies saviem spēkiem, kā sanāks, tā sanāks,” secina A.Dmitrijevs.

Balvu novada pašvaldības Nekustamā īpašuma nodaļas vadītāja GUNTA RAIBEKAZE apliecināja, ka pašvaldības dzīvokļu īrnieki jau sākuši iesniegt iesniegumus par dzīvokļu izpirkšanu. “Dzīvokļi vēl jāizvērtē, tie jāieraksta Zemesgrāmatā, tad dome lems par to nodošanu atsavināšanai. Process nebūs tik ātrs,” viņa informē. Bet ūdens ir sakustējies! No 27 dzīvokļiem mājā 11 ir pašvaldības.

Daudzdzīvokļu mājas apsaimniekotājs tāpat ir pašvaldības aģentūra “SAN-TEX”. Tās direktors EGONS STRUMPE saka: “Jā, es piedalījos mājas iedzīvotāju sapulcē, kur piedalījās gan Balvu novada pašvaldības komunālais inženieris Jānis Morozovs, gan Kubulu pagasta pārvaldes vadītājs Artūrs Luksts. Tiem, kas dzīvo šīs daudzdzīvokļu mājas pašvaldības dzīvokļos, tagad būs iespēja tos atpirkt. Kas attiecas uz apkuri, tad ugunsdzēsēji piekrituši pagarināt termiņu, lai savestu kārtībā apkuri, bet ar vienu nosacījumu, ka visos dzīvokļos jāuzstāda tvana gāzes detektori. Tie ir pasūtīti, un pašvaldības aģentūras strādnieki šonedēļ aizbrauks un tos uzstādīs. Šie detektori ir dārgāki, bet labāki, jo spēj uztvert gan dūmus, gan tvana gāzi. Kad paies šī apkures sezona, tad mēs domāsim, ko ar apkuri darīsim tālāk. Mēs, tas ir, mājas apsaimniekotājs, katru nedēļu aktīvi sazināties ar mājas vecāko. Mājas apsaimniekošanā darām arī citus darbus. Mājai ir uzkrājums, pašreiz notiek iepirkums, pasūtām mājas ieejām, koplietošanas telpām logus, izgatavošanā ir arī jumtiņi virs ieejas durvīm, jo savā laikā tie acimredzot bijuši betona, kas noņemti, bet ieeja bez jumtiņa nav ērta.”

Vai obligāta vakcinācija ietekmē valsts un pašvaldību darbu?

Viedokļi

Cita varianta šobrīd nav

SANDRA KAPTEINE, Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece

Katru dienu redzam satraucošus skaitļus par pieaugošu tendenci saslimstībā ar Covid-19 valstī un arī mūsu novadā. Jau no brīža, kad novērojams delta varianta uzliesmojuma posms, saslimstība pie mums ir ar salīdzinoši augstu tendenci. Līdz ar to vakcinācija šobrīd ir vienīgā iespēja, kā pasargāt sevi, līdzilvēkus, lai izvairītos no saslimšanas, vai, ja tas notiks, slimība noritētu ar vieglāku slimības gaitu. Aizvadītā mēneša gaitā izbraukuma vakcinācija bijusi kā papildus iespēja saņemt poti tam, ka ikdienā vakcināciju nodrošina Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība. Līdz ar slimības pieaugumu pieaug interese no iedzīvotāju

puses par vakcīnas pieejamību. Zinu arī vairākus kolēģus, kas pēdējo nedēļu laikā izmantojuši šo iespēju. Tiek meklēti risinājumi, lai nodrošinātu un piedāvātu pašvaldības telpas vakcinācijas birojam izbraukuma vakcinācijas nodrošināšanai. Pašvaldības deputāti devuši saskaņojumu izmantot telpas Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Mūsu kopējais uzdevums ir mobilizēties kopējām darbībām, lai operatīvas rīcības rezultātā vakcinācijas temps mūsu iedzīvotājiem sasniegtu iespējami ātrākus un augstākus rādītājus.

Tiešsaistes platformā notika Balvu novada pašvaldības deputātu un Balvu, Gulbenes slimnīcu apvienības valdes locekles Alidas Vānes tikšanās. Tikām iepazīstināti ar situāciju uz 15. oktobri slimnīcu apvienībā, arī atjaunotajā Covid nodaļā, kur paredzētas 14 vietas un kas dotajā brīdī jau ir aizņemtas. Ko darīt ar citiem Covid pacientiem, kuriem būs vajadzīgi slimnīcas pakalpojumi? Pārsniedzot ietilpību, bažas un neziņu rada tas, ka, paralēli nodrošinot slimnīcas pamatpakalpojumus, problēmas var rasties pieejamo ierīču un mediķu resursa trūkuma dēļ. Balvu novada pašvaldībā katru nedēļu ir gadījumi, kad darbinieki nevar pildīt darba pienākumus, saslimstot pašiem ar Covid vai esot kā kontaktpersona ģimenes locekļiem. Slimo iedzīvotāji visa novada teritorijā.

Likums "Par pašvaldībām" 69. panta pirmās daļas 2. apakšpunkts paredz, ka pašvaldības izpilddirektoram ir tiesības izdot rīkojumus, un, pamatojoties uz šo punktu, tika izdoti divi rīkojumi Balvu novada pašvaldībā. Tie nosaka kārtību, kā notiks darba organizācija pašvaldības iestādēs un Balvu novada administrācijā.

Ministru kabinets 2021. gada 9. oktobrī izdeva rīkojumu Nr. 720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 1. punktu, kurā nosaka, ka visā valstī no šī gada 11. oktobra līdz 2022. gada 11. janvārim tiek izsludināta ārkārtējā situācija, un 5. punktu, kurā noteikti attālinātā darba un darba klātienē organizēšanas nosacījumi ārkārtējās situācijas laikā. Darba devējs ir atbildīgs par epidemioloģiskās drošības prasību ieviešanu un ievērošanu darba vietā, kā arī tam jānodrošina kontrole par noteikto prasību ieviešanu un ievērošanu. Rīkojumā tika uzdots pašvaldības iestāžu vadītājiem nodrošināt minēto prasību izpildi, izvērtēt katra iestādes darbinieka iespējas strādāt attālināti un līdz 2021. gada 13. oktobrim ar rīkojumu noteikt attiecīgās iestādes darbinieku sarakstu, kuri darba pienākumus pilda klātienē (atbilstoši iestādes darba specifikai un normatīvo aktu prasībām); rakstiski informēt iestādes darbiniekus, ka no 2021. gada 15. novembra savus darba pienākumus varēs veikt tikai tad, ja viņiem ir sadarbspējīgs Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts, un informēt par to pašvaldības izpilddirektora vietnieku.

Otrs rīkojums nosaka, kā notiks darba organizācija Balvu novada administrācijā. Rīkojumā atrunāta kārtība, kā darbinieki pēc izstrādāta grafika pildīs darba pienākumus klātienē un/vai attālināti.

Vienotajos klientu apkalpošanas punktos tiks nodrošināta pakalpojumu saņemšana, ievērojot nosacījumus, kas nosaka epidemioloģiski drošā vidē, iepriekš piesakot vizīti pie speciālista. Balvu novada administrācijas ēkā apmeklētājus klātienē apkalpot paredzēts 1. stāvā (centrālās

ieejas foajē). Klientam pirms klātienē tikšanās jāuzrāda sadarbspējīgs Covid-19 sertifikāts (pārslimošanas vai vakcinācijas), kā arī personu apliecinošs dokuments (pase vai ID karte). Pirms klātienē apmeklējuma speciālistam jānoskaidro klienta vajadzība un jāiesaka risinājums, lai klātienē apmeklējums nebūtu nepieciešams.

Komisiju sēdes un darba sanāksmes tiks organizētas attālināti, izmantojot videokonferences režīmu. Ja tas nebūs iespējams, tās rīkos klātienē, epidemioloģiski drošā vidē, ievērojot noteiktās epidemioloģiskās drošības prasības.

Pēc rīkojuma izdošanas tika sasaukta iestāžu vadītāju videokonference tiešsaistes režīmā, lai izrunātu neskaistos jautājumus. Ar noteikumiem bija jāiepazīstas ikvienam darbiniekam. Tā ir katra brīva izvēle, kāda sekos rīcība, ja netiks izpildīts kāds no rīkojuma nosacījumiem. Ir darbinieki, kas nonāks izvēles priekšā, ko darīt pēc 15. novembra. Ja esam atbildīgi pret līdzilvēkiem, tad cita varianta šobrīd nav, kā tikai vakcinēšanās.

Mans viedoklis, ka pie šī brīža slimības situācijas eskalācijas, cita risinājuma diemžēl vienkārši nav, kā pārraut slimības pārnesi no cilvēka uz cilvēku. Jā, var teikt, ka arī vakcinētie saslimst un var pārņemt vīrusu, bet, vērtējot saslimstības rādītājus, tomēr izteikti vairāk to, kas nonāk slimnīcās un nav vakcinējušies. Vasarā kritās vakcinācijas tempi, to brīdī esam nokavējuši, diemžēl tāpēc lielā mērā esam tur, kur esam. Uzskatu, ka visiem jābūt vienādiem nosacījumiem - gan pedagogiem, gan sociālās jomas darbiniekiem, gan ugunsdzēsējiem. Ievērosim piesardzību, sargājot sevi un citus.

Vakcīnu pretinieks vienmēr atradīs iemeslu neticēt

ARMANDS AUGUSTĀNS, Iekšlietu darbinieku arodbiedrības valdes priekšsēdētājs

Jau šobrīd daudzos valsts vai pašvaldību darbos darbiniekiem tiek izvirzītas nepieciešamās prasības, piemēram, obligātā ikgadējā medicīniskā pārbaude, sertifikātu nepieciešamība, fiziskās sagatavotības pārbaudes, vakcīnas pret ērcu encefalītu, difteriju, būt krimināli nesodītam. Tas nozīmē, ka jaunu prasību ieviešanai nebūtu jāietekmē valsts un pašvaldību darbu. Manas prognozes ir, ka arī nepieciešamā prasība pēc vakcīnas nebūs iemesls, lai valsts un pašvaldību darbs tiktu apturēts. Sabiedrība noteiktā laikā un vietā spēj izdarīt valstiski svarīgus lēmumus un nepakļauties viltus ziņu un dezinformācijas vilnim. Arī iekšlietu sistēmā ir virkne

ierobežojumu, un amatpersonas atrodas dienestā, kurām ir saistoši izpildīt vadības dotos likumīgos rīkojumus. Rēķinoties, ka valdības izdotie rīkojumi atbilst likumu prasībām, nepastāv citi varianti, kā amatpersonai izpildīt rīkojumu. Rīkojuma nepildīšana var novest pie disciplinārlietas, sliktākajā gadījumā var notikt amatpersonas atvaļināšana no dienesta. Ļoti bieži sabiedrībā uzskata, ka policisti, robežsargi, ugunsdzēsēji vai ieslodzījuma vietu amatpersonas ir darba līgumu attiecībās. Nē, tā tas nav. Viņi visi ir dienestā, kas attiecīgi maina pieeju pret dažādu valsti izdotu rīkojumu izpildes procesu. Arodbiedrība šobrīd nesaskata riskus, ka varētu notikt masveida amatpersonu došanās prom no dienesta, atvaļinoties pēc pašu vēlēšanās vai dodoties izdienas pensijā. Pēc arodbiedrības rīcībā esošajām ziņām, dienesti spēj tikt galā ar uzticētajiem uzdevumiem. Protams, esam aicinājuši darīt visu, lai dienestā esošajiem nerastos pārslodze, kas var negatīvi ietekmēt darbinieku veselības stāvokli.

Vai arodbiedrība atbalsta ierobežojumus, kas stājas spēkā 11. oktobrī? Arodbiedrības tiesības ārkārtējās situācijas laikā ir daļēji ierobežotas. Ja valdības rīkojums ir likumīgs un nav pierādīts pretējais, tad tas visiem ir saistošs, tāpēc arodbiedrība nevar nedz iebilst, nedz neiebild. Arodbiedrība var ieteikt, kā būtu labāk no darba ņēmēja skatpunkta, bet tai jābūt solidarai pret visiem Latvijas valstī dzīvojošiem. Ja arodbiedrības rīcībā būtu informācija, kas pieejama valdības locekļiem, tad arodbiedrība varētu konkrēti atbildēt. Mēs esam solidāri ar mediķiem un zinātniekiem, kuri aicina mūs visus ievērot drošības pasākumus, lai tiktu apkarots Covid.

14. oktobrī vairāki VUGD darbinieki piketā aicināja Saeimu neatbalstīt nepieciešamo vakcināciju. Viņuprāt, tas radīs būtiskus riskus, jo

ugunsdzēsēju rindās jau pašlaik trūkst darbinieku, bet jaunās prasības dēļ dienestu varētu pamest vēl vairāki simti. Vai arodbiedrība atbalsta piketa dalībnieku nostāju? Veicot sarunas ar dienestu vadītājiem par iespējamiem riskiem izpildīt valstiskas funkcijas, dienestu vadītāji norādīja, ka šādi riski nepastāv. Savukārt mēs aicinājam pilnvērtīgi novērtēt visas amatpersonas, kurām varētu rasties papildus slodze, piemēram, palielināties virsstundu skaits, kuras, mūsaprāt, būtu apmaksājamas naudā, ne brīvdienās. Protestējošo izteiktie argumenti par riskiem ir pieņēmuši un drīzāk balstīti emocijās. Arodbiedrība neatbalsta piketētāju nostāju, jo tas ir politiski veidots. Dienestiem bija savlaikus jāveic darbs (ši vārda pozitīvā nozīmē) ar darbiniekiem, kuru nostāja bija vērsta pret vakcinēšanos - ar kafijas krūzīti pie apaļā galda, pieaicinot speciālistus un arodbiedrību. Nepastāv arī dienestu darba paralizēšanas risks. Tas varētu notikt gadījumā, ja iestātos bezdarbība, piemēram, savstarpējās distancēšanās neievērošana, aizsardzības līdzekļu neizmantošana, nevakcinēšanās, kas padara darbinieku ievainojamāku pret Covid-19. Ja tomēr šādi riski parādīsies, dienestiem būtu steidzīgi jāveic klasiskos iknedēļas skrīningu testus visiem bez izņēmuma.

Arodbiedrība aizstāvēs katru biedra tiesības un tiesiskās intereses - neatkarīgi no viņa vēlmes būt vai nebūt vakcinētam. Katrai darbībai pret amatpersonu jābūt fiksētai dokumentā, kura tiesiskumu var pārbaudīt gan ministrija, gan tiesa. Arodbiedrības nostāja ir balstīta valdības izdotajā rīkojumā. Ja valdība uzliek pienākumu pēc nepieciešamās vakcinācijas, šāda prasība ir izpildāma. Arodbiedrība var diskutēt, vai šāda vakcinācija nepieciešama dienestos, bet nevar un nav tiesīga pateikt 'jā' vai 'nē' vakcinācijai.

Arodbiedrība nevar vadīties emocijās pat tad, ja ir kāda cilvēku grupa, kas mēģina izdarīt spiedienu uz arodbiedrību vai veic mobingu pret personu grupu, kuri izdarījuši izvēli. Šobrīd personīgi es izjūtu mobingu no nevakcinēto un viņu līdzgaitnieku puses, piemēram, paziņojot, ka mani vajadzētu noindēt ar ciankāliju. Katram ir tiesības uz savu izvēli, un arodbiedrība to respektē, bet dienestos var tikt noteikti ierobežojumi, kas atbilst Satversmes prasībām. Arodbiedrība ir saņēmusi arī daudzgu lūgumus pēc palīdzības. Pamātā tie saistīti ar pašu dienestu/struktūrvienību vadītāju nespēju izskaidrot noteiktos procesus, piemēram, kad un kā veikt testus, kur to darīt, ko darīt, ja rezultāti nav saņemti pirms maiņas, kas notiks pēc 15. novembra, vai ir tiesības atvaļināt no dienesta, vai ugunsdzēsējiem ir darba līgumi, un daudzus citus jautājumus. Ir arī jautājumi, kurus uzdod provocējoši, lai mēs iesaistītos neauglīgā diskusijā, jo rūdīts vakcīnu pretinieks vienmēr atradīs iemeslu neticēt atbildei vai uzskatīt, ka esam valdībai pakļauta arodbiedrība. Latvijas Iekšlietu darbinieku arodbiedrība ir neatkarīga organizācija. Tā nav saistīta ne ar vienu politisko personu, esam politiski neitrāli un tādi turpināsim būt arī nākotnē. Izsakām vislielāko pateicību visiem, kas ir atbildīgi pret sevi, savām ģimenēm un sabiedrību. Izsakām pateicību visiem ārstiem, kas glābj mūsu cilvēkus, mūsu dienestiem, policistiem, robežsargiem, ieslodzījumu vietu darbiniekiem un ugunsdzēsējiem. Šī ir ārkārtējā situācija, kad jāpieņem droši un atbildīgi lēmumi. Mūsu dienesti ir gatavi pildīt viņiem uzticētos pienākumus, bet arodbiedrības biedri ir daļa no Latvijas Republikas demokrātijas stūrakmeņiem.

Viedokļus uzklusija S. Karavoičika un A. Ločmelis

Pie mums brauc revizors

Novada vadība iepazīst Tilžu

Ingrīda Zinkovska

Ceturtdien, 14.oktobrī, novada vadība devās iepazīties ar Tilžas pagastu, pagasta vadības un darbinieku paveikto, problēmām un iecerēm. Ar novada vadību tikās pagasta pārvaldes vadītāja ANNA BĒRZIŅA, kultūras darbinieces DAIGA LUKJANOVA, sporta darba organizators JĀNIS MELNIS. Tilžas pagastu apmeklēja arī Balvu novada domes priekšsēdētājs SERGEJS MAKSIMOVŠ.

Tilžas pagasts ir viens no tiem, kur laiks atstājis gan kultūrvēsturiskus, gan traģiskus cilvēku likteņu nospiedumus. Ne velti tikšanās laikā tika pieminēts fakts, ka Tilžā ir viens no vecākajiem Latgales koriem, kā arī spriests par to, kur pārāpbedīt šovasar netālu no Tilžas vēsturnieku ekspedīcijas atraktās, zvēriski nogalināto nacionālo partizānu mirstīgās atliekas. Tilža ik pa laikam uzplaukst ar interesantiem kultūras pasākumiem, arī kādu sadzīvīgu skandālu, ko izsaukusi internātskolas slēgšana, kas pagastā paaugstināja bezdarba līmeni. Novada un pagasta vadības tikšanās notika pagasta pārvaldes ēkā, kur ciemiņi iepazīs ar kultūras namu, vēstures istabām, tad devās apskatīt Tilžas katlu māju, pa ceļam iegriežoties "Rūķišu namiņā", kur tagad jaunieši var nodarboties ar sporta spēlēm. Novada un pagasta vadība izbrauca loku pa pašvaldības ceļiem, apmeklēja Kāpessila kapus, apskatīja pagasta estrādi.

Iedzīvotāju skaits Tilžas pagastā šī gada 1.janvārī – 876.

Pašvaldības ceļu kopgarums – 64,533 km.

Valsts ceļš caur ciemu – 2km.

Pagasta teritorija – 104,4 km².

Pašvaldības ielu kopgarums – 6,5 km

Pagasta pārvaldes darbinieki:

pagasta pārvaldes vadītāja – pilna slodze, klientu apkalpošanas centra darbiniece – pilna slodze,

pagasta pārvaldes apkopēja – 0,8 slodzes,

kultūras nama apkopēja – 0,8 slodzes,

apkopēja ātrajā palīdzībā – 0,2 slodzes,

ēku un teritoriju uzraugs – pilna slodze,

remontstrādnieks – pilna slodze,

kurinātāji – visu gadu 2 slodzes, 5 sezonas

kurinātāji.

Pašvaldības dzīvokļi – 18.

Iestājas par kristīgām vērtībām

Novada un pagasta pārstāvju sarunu nosacīti var sadalīt divās lielās daļās – par kultūras un garīgām lietām un par saimnieciskās dzīves jautājumiem. Tā kā saruna sākās kultūras nama foajē, tad kultūras darba organizatore D.Lukjanova pastāstīja par kultūras dzīves norisēm, paužot bažas par saslimstību ar Covid un valstī noteiktajiem ierobežojumiem, kas daudz ko liedz, kā arī ir padarījuši apātiskus gan pašdarbniekus, gan iedzīvotājus. "Oktobra beigās kultūras namā plānots viesmākslinieku koncerts, taču iedzīvotāji pagaidām nav izrādījuši interesi. Turklāt koncertu var apmeklēt tikai 50 skatītāji no 150 vietām. No pašmāju kolektīviem nodarības atsākusi sieviešu deju kopa. Sarunāts arī vadītājs korim, it kā varētu atsākt mēģinājumus, bet korī ir daudz koristu, kas ir pret vakcinēšanos. Koris ir Dziesmu svētku kolektīvs, ko gribas noturēt, bet nezinu kā," atzina D.Lukjanova. Jā, kora dziedāšanai Tilžā vajadzētu būt vienai no lielākajām vērtībām, jo šis ir viens no vecākajiem Latgales koriem, bet ar to iet smagi. Korī sāk pietrūkt dziedātāju. Vairāk nekā puse kora dziedātāju brauc uz Rīgu strādāt. Izglītības un kultūras jomā pagastā darbojas biedrība "Next Horizont", kas katru gadu realizē pāris projektus, piesaistot papildus līdzekļus pašvaldībai, par ko iegādāti jauni tērpi korim, nopirkta klavieres, sagādāti papildus līdzekļi pagasta svētkiem. Bet kā būs, ja šo līdzekļu nebūs? Kultūras dzīves pamatā ir koncerti, iegājušies pagastā bija un plašumā gāja Meteņi, Vasaras saulgrieži. Visi bija kā spārnos par plānoto Valpurģu (Raganu nakts) pasākumu un Pieguļnieku nakti, bet atnāca *kovids*. Jā, cilvēki prasa ko jaunu, prasa pārsteigumus. Taču S.Maksimovs norādīja, ka visas šīs lietas ir ļoti garīgi saistītas. Kaut vai tie paši *praida* gājieni, - kur paši dalībnieki uzskata, ka viņi jau nedara neko sliktu. Filmas par divu meiteņu un divu zēnu mīlestību – arī it kā nekas sliktas. Arī tās pašas raganīņas, kas tagad teju tiek kronētas vai katrā izglītības iestādē. "Mani neuztrauc jaunas lietas. Taču ir robežas,

ko mēs kā pašvaldība un es kā tās vadītājs nepārkāpsim. Mēs turpināsim, piemēram, atbalstīt motociklistu pasākumu Balvos, bet bez striptīza publiskās vietās," viņš norādīja.

Rūpējas par uzņēmējdarbību

Viens no jautājumiem, kas interesēja novada domes priekšsēdētāju, bija, cik daudz tūristu apmeklē Tilžu. Priekšsēdētāja interese prioritāte ir uzņēmējdarbība novadā. Tilžas pagastā ir vairāki tūrisma objekti, nerunājot par sabiedriskajiem – gan zemnieku saimniecības, gan retro motociklu kolekcija "Rūsa vējā", gan zirgu sēta "Kapulejas". Savulaik bija doma, ka Tilžā varētu paplašināt reitērapiju, ierīkojot manēžu nepabeigtajā kurtuves ēkā, kur palicis tikai jumts un vēl kaut kas no nepabeigtās būves. Uzņēmējs no savas līdzdalības šajā pasākumā atteicās, pašvaldība neriskēja. Arī zirgu sētas īpašnieki to neturpināja. D.Lukjanova norādīja, ka šajā un citās līdzīgās situācijās cilvēkus biedē tas, ka man būs saistības ar kaut ko. Traucē tieši bailes. S.Maksimovs minēja vairākus piemērus no novada uzņēmējdarbības, kur zemnieki, uzņēmēji riskē un dara lietas, kas pārējiem tobrīd šķiet *kosmos*, bet pēc kāda laika arī viņi saprot, ka tas ir izdarāms un sasniedzams, un *pavelkas* līdzī. Šīs lietas var risināt, ja vien ir gribēšana. "Jārunā ar zirgu sētas īpašniekiem, ja viņi paši to grib, tad tas ir iespējams. Ja nē, tad nekas nesanāks," secināja novada vadītājs. Tikšanās laikā novada un pagasta vadība apsprieda arī jautājumu par tūristu un citu ciemiņu, kas apmeklē Tilžu, izmitināšanu, jo tāds jautājums izkain. Pagaidām Tilžā neviens uzņēmējs šādu pakalpojumu nesniedz. Par to vērts padomāt.

Meklē saimnieku slēgtajai internātskolai

Tilžas pagasta un Balvu novada lielākās bažas ir par slēgto Tilžas internātskolas ēku, kas nesen renovēta, bet tagad stāv tukša un gaida saimnieku. Tilžas internātskolu, atšķirībā no slēgtās Baltinavas internātskolas, apkurina, lai telpas nepelētu. Intensīvi skolas ēkai tiek meklēti arī jauni saimnieki. Nesen skolas ēku apskatīja Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji, kāds uzņēmējs izteicis vēlmi izmantot virtuves telpas produkcijas pārstrādei, šonedēļ skolas telpas brauc aplūkot kādas izglītības iestādes pārstāvis. Pagasta pārvaldes vadītāja A.Bērziņa izteica ideju, ka skolā varētu ierīkot pansionātu rīdziniekiem, jo Rīgā pansionātu ļoti trūkst. Tas varētu būt ilgtermiņa projekts. "Taču man nav sakaru un vārda, kas ir novada domes priekšsēdētājam," viņa teica.

Atbildot uz to, novada vadītājs pauda viedokli, ka jebkura pagasta, jebkuras iestādes veiksme stāsts var būt tikai tad, ja aktīvi ir paši cilvēki: "Mēs esam gatavi atbalstīt finansiāli, ar sakariem, ar visu, bet kādam jābūt vietējam, kas to uzņemas. Lai nav tā, ka man pašam jāiet tajā uzņēmumā par direktoru, lai tas darbotos." S.Maksimovs informēja, ka nesen vadīja Pašvaldības savienības sociālo un veselības jautājumu komitejas sēdi. Tajā runāts, ka pa šiem gadiem nav bijis finansējums klasiskiem pansionātiem un arī nebūs. Tāpēc, ka nevalstiskajām organizācijām ir iebildumi pret šādiem pansionātiem. Eiropa iet citu ceļu, taša mazus, ģimenei pietuvinātus pansionātus, kur istabiņās dzīvo vien divi cilvēki. Arī Balvu pašvaldība lūkos vietu, kur varētu uzbūvēt šādu pansionātu. "Mums jābūt ļoti gataviem, tiklīdz būs pieejams finansējums. Re, kur mums ir zeme, - mēs esam gatavi," teica domes priekšsēdētājs. ES šajā jomā paredz lielu finansējumu nevalstiskajām organizācijām. Sociālo pakalpojumu sniegšanai nevalstiskajām organizācijām plānoti vairāki desmiti miljonu eiro. Latvijā ir daudz nevalstisko organizāciju, kas sniedz sociālos pakalpojumus. Tilžas internātskolu piepildītu, ja atrastos kāds uzņēmējs cilvēks. Lai internātskolā ierīkoti pansionātu, iekšējās nepieciešams veikt pārbūvi, izbūvēt istabiņas tualetes un dušas. "Ja to uzņemas sociālā organizācija, - okei! Bet mēs šobrīd nevaram nosacīt pārbūvēt telpas rīdziniekiem, nesaremontējot un nesakārtojot vidi savējiem, savos pansionātos," pauda domes priekšsēdētājs. Tāpat klātesošie

Uzklausa kultūras darbinieci. Novada pašvaldības pārstāvji uzklauzīja Tilžas pagasta kultūras darbinieci Daigu Lukjanovu, paužot arī savus uzskatus un secinājumus.

Pārvaldes vadītāja. Anna Bērziņa par pagasta pārvaldes vadītāju Tilžā strādā jau deviņus gadus.

apsprieda, vai pansionātā būs, kas strādā, jo cilvēku skaits sarūk arī Tilžas pagastā.

Apspriež citus saimnieciskās dzīves jautājumus

Runājot par ielām un ceļiem, kas zināmā mērā ir arī pašvaldības *seja*, A.Bērziņa secināja, ka pa šiem gadiem, izmantojot pašu tehniku, lauku ceļi daudz maz ir uzturēti kārtībā. Ir ceļi, kur ceļu segums nav labs vai tā nav vispār – vietām ir akmeņi, vietām uz ceļa palikusi tikai smiltis. Savulaik Tilžas pagasts bija tā pašvaldība, kur neviena centra iela nebija asfaltēta. Par novadu apvienošanai piešķirto naudu remontēta pagasta pārvaldes ēka, bruģēts laukums utt. "Mērķtiecīgi strādājot, pa šiem gadiem visām ielām ir nostiprināti pamati – izrakti grāvji, iebūvētas caurtekas. Ielai, kas ved gar bērnu dārzu, veikta virsmas dubultā apstrāde, šogad pie dubultās virsmas tikusi garākā iela ciemā – Skolas iela. Ja man piešķirtu 50 tūkstošus eiro, tad visas ielas varētu tikt pie dubultās virsmas," secināja A.Bērziņa. Vēl dažās ielās pārvaldniece gribētu uzstādīt pāris elektrības stabus, tad nevienam nebūtu pretenziju, ka kādā ciema nostūrī ir tumšs.

Apmeklējot vienu no svarīgākajiem ciema objektiem – katlu māju, novada vadība konstatēja, ka malkas sagādāts pietiekami daudz, ir arī sausā malka, arī apkures katli, neraugoties uz ilgo ekspluatācijas laiku, darbojas normāli. Pagasta pārvaldes vadītāja izteica vēlmi rast iespēju iegādāties kurtuvei akumulatoru, kas pārslēdz elektrību, lai darbinātu sūkņus krīzes situācijā. Sūkņi būtu jāuzstāda arī skolā, jo siltuma aprīte radiatoros ir lēna, par ko liecina ūdens siltuma rādījumi. Ja no katlu mājas ūdens iziet 80 grādu, tad atgriežas tikai 30 grādu silts. Aktuāli pagastā ir iztīrīt ugunsdzēsības dīķus. Daži remontdarbi veicami arī pagastmājai. Nozīmīgs objekts ciema dzīvē ir arī estrāde, kas, kā konstatēja *revizori*, ir laika apstākļu bojāta. Atbilde uz jautājumu, ko ar to iesākt, bija: remontēt! Pagastam ir savs mežs, savi koki, ko var izmantot remontdarbos. Novada pašvaldības izpildītore vietnieks Jānis Bubnovs dalījās pieredzē, ka šogad Baltinavas pagastā daudz lielāka estrāde, iegādājoties materiālu, saremontēta pašu spēkiem.

Dendroloģiskā dārza augi Rugājos

Ainaviska vide pašu priekam

Maruta Sprudzāne

Rugāju dendroloģiskais dārzs sagaida pirmā gada rudeni. Stādījumi ir vēl pavisam mazi, taču košajā laikā spēja piesaistīt skatu un parādīt savu atšķirīgo raksturu. Dārza saturs aizvien papildinās, un tā kopējiem ir jauni nākotnes plāni. Vairāk par to atklāj **ARNITA PUGAČA**, kura šobrīd ir Rugāju pagasta pārvaldes pienākumu izpildītāja.

Dendroloģiskā dārza teritorija ir pašvaldības īpašums pagasta centrā, kas līdz šim netika lietderīgi izmantota. Ainaviska vide, kur tālāk likumo Vārniene, zaļo lieli koki un kas pamazām pārvēršas līdz ar jaunajiem stādījumiem. Dārzu iesāka veidot pirms gada ar mērķi pievērst iedzīvotāju izpratni ainaviskas vides veidošanai un ļaut iepazīt dekoratīvo koku un stādījumu daudzveidību. Rugājiestu ieceri palīdzēja īstenot arī A/S "Latvijas valsts meži" projekts.

Arnita atklāj, ka dārza veidošana notikusi aizrautīgi, meklējot informāciju un liekot kopā idejas daiļdārznieces Zanes Simones vadībā. "Mums pašiem bija interesanti vērot, kas no tā visa sanāks un kā teritorija sāks izskatīties," stāsta Arnita. Dārza stādīšanā iesaistīja arī vietējās skolas audzēkņus. Teritorijā pagaidām ir aptuveni 60 stādi. Akcents likts uz neparastāku un mazāk zināmu kociņu meklējumiem, lai dārzam piešķirtu burvību. Tur ir kadiķi, kastaņas, ozoli, kļavas, pilādži, spirejas, ielas pusē iestādīti dažādi skujeņi. Šogad teritoriju papildinājis jauns klāsts – magnolijas, rododendri, hortenzijas, ceriņi, arī parūkkoks, filadelfi, vēl citi. Visi iegādātie stādi ir izaudzēti Latgales reģionā – Rēzeknes pusē. Protams, vajag laiku, lai kociņi kārtīgi iesakņotos, tiekots pretī saulei un parādītu savas krāsas un formas pievilcību. Laika gaitā dārzā cer ierīkot sajūtu taku, ārstniecības augu dobes, varbūt arī taciņas un vēl kādus acij tīkamus elementus. Arnita domā, ka šeit patiktu nākt un skatīties bērniem, pieaugušo vadībā gūstot jaunas gudrības par dzīvo dabu. Izpratni par to veicina arī pasākums "Meža dienas", kas tagad notiek. Eglaines pamatskolas jaunāko klašu audzēkņi devās dabā, un ieklausījās Daigas Morozas interesantajā stāstījumā par mežu, kokiem, to, kā cilvēks var izmantot šo lielo dabas bagātību. Pārgājienā devās arī Rugāju vidusskolas jaunāko klašu skolēni, iesaistoties radošās spēlēs. Savukārt aizvadītās nedēļas piektdienā tiešsaistē notika izziņošs seminārs pieaugušajiem par lauku ainavas izziņošanu un projektēšanu Daigas Morozas vadībā.

Foto - M. Sprudzāne

Dārzs prasa rūpes. Arnita Pugača stāsta, ka daļu jauno stādījumu noteikti iezīmos, jo nevar zināt, cik skarba var izrādīties ziema. Viņai pašai ļoti patīk ceriņi un jasmīni. Arnita nāk no laukiem, tagad dzīvo Balvos, un cenšas iekopt un izveidot skaistu vidi arī savā dzīvesvietā.

Ari soliņi un atkritumu tvertnes. Dārza teritorija domāta, lai iedzīvotāji nāk šurp, skatās un iepazīstas ar augiem. Tajā parādījušies arī jauni, pavisam nesen uzlikti koka soliņi, kas ir vietējā amatnieka Jura Bleidera roku darbs. Pēc laika vietu atradis arī speciāla norāde uz šo dārzu.

Foto - M. Sprudzāne

Foto - M. Sprudzāne

Ainaviskās vides kopskats. Dārza teritorijā skatu piesaista arī šis tiltiņš, aiz kura tālāk aug lieli koki un likumo upe. No tās puses ziemas mēnešos dārzā mēdz ienākt stīmas un diemžēl mazos kociņus arī papostīt. Šaipusē vajadzētu ierīkot nožogojumu, un tas arī ietilpst dārza apsaimniekotāju plānos.

Lai aug un priecē! Katrs košumaugs iestādīts ar lielu rūpību un mīlestību, piemeklējot tam labāko vietu dārzā, kur tas augtu vai ziedētu.

Jālasa un jāizzina. Vairumam dārza stādījumu ir saliktas norādes, un tās pieliks arī pie nesen iestādītajiem mazajiem kociņiem. Vēl interesantāk būtu, kā domā Arnita, ja uzmanības piesaistišanai uzrakstītu kādu saistošu faktu par konkrēto augu.

Foto - M. Sprudzāne

Foto - M. Sprudzāne

Deinstitutionalizācijas projekts realizēts

Viļakā atklāj aprūpes centru un dzīvokļu māju

Sanita Karavoičika

Pagājušo otrdien, 12.oktobrī, Viļakā notika svinīga ēku Abrenes ielā 9 un Balvu ielā 10 atklāšana. Viļaka ir viena no Latgales pašvaldībām, kura deinstitutionalizācijas projektā nolēma veidot jaunu infrastruktūru un tagad ar lepnumu un gandarījumu rāda atjaunotās ēkas, kurās jau tuvākajā laikā uzņems savus pirmos klientus.

Projektu vadītāja Santa Šmite pirms svinīgās lentas pārgriešanas pasākuma dalībniekiem atklāja, ka jūtas saviļņota, jo katrs no viņiem devis lielu pienesumu šiem Deinstitutionalizācijas projektiem, kuri aizsākās jau 2018.gada decembrī. Toreiz Viļakas novada pašvaldība Labklājības ministrijā iesniedza ideju, ka viņiem nepieciešamas atbalsta funkcijas cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem. 2019.gada jūnijā pašvaldība saņēma apstiprinājumu projekta pieteikumam un to parakstīja. "Ko tas nozīmēja mums? Varbūt kāds atceras, ka ēka Abrenes ielā 9 nemaz neizskatījās tā, kā šodien. Tā bija bēdīga izskata mājiņa, par kuru sāpēja sirds un kuru gribējās padarīt skaistāku. Ar ERAF, pašvaldības atbalstu un dažādiem citiem līdzekļiem šī māja tika pārvērsta par dienas aprūpes centru. Kopumā abas ēkas un viena telpa, kas paredzēta bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, ir gandrīz 540 tūkstošus eiro vērtas. Tas ir daudz vai maz, spriediet paši," teica S.Šmite.

Paskatījās statistiku un teica 'jā'

Daudz pūļu un enerģijas šo projektu realizēšanā ieguldījis arī toreizējais Viļakas, tagadējais Balvu novada vadītājs Sergejs Maksimovs. Viņš pastāstīja, ka abas ēkas pašvaldība atpirkusi ar domu kādreiz tās izmantot sabiedrības vajadzībām. Un nu tas ir noticis. Viņš nenoliedz, ka brīdī, kad Latgales plānošanas reģiona pārstāvji un pašvaldību vadītāji tikās Rīgā ar Labklājības ministrijas darbiniecēm, kuras prezentēja ideju par dienas aprūpes centru un grupu dzīvokļu mājām, šķita - tas nekad neīstenosies. Māca bažas, kas no tā sanāks, kādi būs ieguvumi sabiedrībai, kāda atbildība un pienākumi būs jāuzņemas pašvaldībai. Taču, paskatoties statistiku, cik Viļakas novadā ir bērnu un cilvēku ar īpašām vajadzībām, viss kļuva skaidrs. Tas bija vajadzīgs. "Esmu pateicīgs Viļakas novada deputātiem, Inārai Sokirkai, kura visus šos gadus bija viena no galvenajām projekta īstenotājām, arī Leonīdam Cvetkovam, kurš ieguldīja daudz enerģijas ēkas Balvu ielā 10 dzīvokļu atsavināšanas procesā. Bez asarām par šo projektu runāt nevar, jo būtībā šo cilvēku dzīve ir pilnīgi cita pasaule, ar kuru lielākā daļa no mums ikdienā nesaskaras. Taču ir ļoti svarīgi, ka mēs pasniedzam savu roku un paskatāmies patiesībai acīs, sakot, - jā, mums ir šādi cilvēki. Arī viņi grib būt laimīgi un dzīvot sabiedrībā. Šobrīd dzīvokļu mājā varēs dzīvot vien 10 iemītnieki, taču pirmais solis jau sperts," uzsvēra novada vadītājs.

Uz darbu dodas ar devīzi: "Cilvēks, nevis diagnoze"

Deinstitutionalizācijas projektu ietvaros visā Latvijā plānots, ka ap 700 institūcijās dzīvojošo cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem līdz 2023.gadam no valsts sociālās aprūpes centriem pārcelsies uz dzīvi sabiedrībā. Šobrīd pašvaldības veido jaunus, sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, un Viļakas pašvaldība ir viena no tām, kas dos iespēju klientiem uz dienas centru atnākt *kā uz darbu* - lai caur praktisku darbošanos viņi uzturētu un attīstītu savu dzīves un sociālo prasmju līmeni. Liels gandarījums par atjaunotajām ēkām ir arī dienas aprūpes centra un grupu mājas vadītājai Elīnai Keišai, jo renovētās ēkas atdzimušas no jauna un gatavas uzņemt klientus - pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem. Katru dienu viņi apmeklēs dienas aprūpes centru Abrenes ielā 9, kur darbinieki nodrošinās sociālo aprūpi un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, kā arī dienas laikā nodarbinās ar aktīvām darbībām un saturīgu brīvo laiku. Viņa uzsvēra, - lai klients varētu uzsākt patstāvīgu dzīvi, viņam tiek veidota izpratne par normālu dienas ritmu. Darba dienas laikā cilvēks dienas aprūpes centra dažādās nodarbībās uzturēs esošās saimnieciskās un ikdienas iemaņas, kā arī apgūs jaunas, bet vakarā atgriezīsies grupu mājā. "Man ir patīams prieks, ka šī mērķgrupa ir uzklaušāta, atbalstīta un viņiem ir iespēja sevi pilnveidot. Tāpēc mēs, kolektīvs, katru dienu iesim uz darbu ar devīzi: "Cilvēks, nevis diagnoze", uzsvēra jauno iestāžu vadītāja.

Arī Latgales plānošanas reģiona DI projekta vadītāja Latgalē Ināra Krūtrāmele atzina, ka katrs izveidotais infrastruktūras objekts un sniegtais pakalpojums ir ļoti svarīgs: "Ieguvēji ir pašas personas, kas nāks uz dienas centru, uz grupu dzīvokļiem. Mazināsies riski, lai viņi atkal nokļūtu institūcijā. Arī šo cilvēku tuvinieki, ģimenes varēs būt mierīgi un turpināt darba gaitas."

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Katrs ielicis savu artavu. Projektu rakstītāji, vadītāji, būvnieki, būvuzraugi, ekonomisti un sava darba darītāji - bez šiem cilvēkiem nekas nenotiktu. Katrs no viņiem devis savu pienesumu, lai pa īstam un ar sirdi ieraudzītu cilvēkus ar īpašām vajadzībām - līdzcīvēkus, viņu intereses, sapņus, ieceres un dzīves plānus. Viļakas Romas katoļu draudzes prāvests Guntars Skutels atklāja, ka arī baznīca devusi savu artavu šī projekta tapšanā, jo ēka Balvu ielā 10 ar 4 ha zemes atrodas uz baznīcas zemes. "Man prieks, ka arī mēs esam līdzdarbojušies un devuši savu ieguldījumu šim projektam. Lai Dievs palīdz, lai šī vieta nestāvētu tukša un būtu piepildīta. Darbiniekiem vēlu izturību, pacietību atrast istos vārdus, jo, lai cilvēkam palīdzētu, reizēm labāk iedot makšņeri, nevis gatavu zivi," pirms ēku iesvētīšanas teica prāvests.

Skaisti, mājīgi un droši. Projekta vadītāja Santa Šmite pastāstīja, ka grupu dzīvokļu mājā 1.stāvs vairāk paredzēts personām ratiņkrēslos ar kustību traucējumiem, taču vajadzības gadījumā viņi ar speciāli ierīkoto pacelēju var nokļūt arī 2.stāvā, kur iekārtotas vēl dažas istabiņas: "Šeit padomāts par visu, arī par to, lai cilvēks justos pēc iespējas mājīgāk. Katrā istabā ir skapis, kur iekārt drēbes. Iegādāts viss nepieciešamais pirmajam laikam - spilveni, palagi, segas. Ir plauktiņš un naktslampiņa, atsevišķas istabiņas - arī izlietnes. Virtuvē katram iemītniekam - savs plauktiņš, arī ledusskapis

būs sadalījums, kur kas stāvēs. Katrā stāvā ir divas tualetes un dušas telpas, līdz ar to klientu drūzmēšanās iespēju robežās tiek samazināta, pieejams veļas automāts un žāvētājs. Arī dušas telpa aprīkota ar visu nepieciešamo, lai vajadzības gadījumā varētu pasaukt palīdzību. Telpā ierīkota sarkana signālaulkiņa, kuru paraujot, pie durvīm iedegas sarkana gaisma un atskan skaņas signāls. Aprūpētājam tā ir zīme, ka cilvēkam, iespējams, vajadzīga palīdzība. Iekārtojot atjaunotās ēkas, daudz mācījāmies no kolēģiem, kuriem šis projekts jau reāli darbojas, labprāt skatāmies pozitīvos piemērus un nebaidāmies jautāt."

Starptautiskā Baltā spieķa diena

Galvenais – būt iejūtīgiem un saprotošiem

Zinaida Logina

Cilvēki, kuri ir nemierā ar dzīv – čikst, sūrojas un lamā valdību, neaizdomājas, kā ir dzīvot tumsas ieskaudā pasaulē – neredzēt plaukstum un uzziēdam puķes, zelta lapkriti, sauli vai sniegu. Aizvadīts 15.oktobris, un šis datums ar likumu noteikts kā Baltā spieķa diena, kas tiek atzīmēta arī pie mums, Latvijā. Neredzīgie un vājredzīgie cilvēki pārvietojoties izmanto savu palīgu – balto spieķi, kas ir oficiālā neredzīgo pazišanās zīme visā pasaulē, lai arī ne visi ar tiem staigā. Cilvēki ar redzes invaliditāti ir daļa no mūsu sabiedrības, un par viņiem saruna ar Latvijas Neredzīgo biedrības Balvu teritoriālās organizācijas valdes priekšsēdētāju BIRUTU NAGLI.

Birutu satieku viņas lauku mājās Aizgalīnes ciemā. Dārzos viss izaudzis, tie jau novākti, lapas sagrābtas, apkārtnē sagatavota ziemai, bet siltajā istabā ieslēgts dators – tas viņai ir labs palīgs gan darbam, gan saziņai. Birutai redzes problēmas nāk līdzī kopš bērnības, un šobrīd, kad viena actiņa jau izoperēta, Biruta gaida valsts apmaksātu otrās acs operāciju. Kad tā varēs notikt, viņa nezina, jo, strauji pieaugot saslimstībai ar Covid-19 un līdz ar to pacientu skaitam slimnīcās, Valsts operatīvā medicīniskā komisija 14.oktobrī lēmusi pārtraukt plānveida veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu slimnīcās no 18.oktobra.

Cik jūs esat skaisti!

“Kad operēja vienu actiņu, ārsts man jautāja, kā es labāk gribu redzēt – tuvumā vai tālumā? Teicu, ka visu mūžu esmu redzējusi tikai sava degungala attālumā, tāpēc vēlos redzēt tālāk. Cepuri nost ārstam! Ļoti palīdzēja. Kad pēc operācijas atbraucu mājās un noņēmu pārseju, skatījos uz visu kā uz brīnumu. Apskatīju katru tapetes svītriņu, katru lietu istabās. Viss bija kā atklājums. Bērniem teicu, cik jūs esat skaisti!” atceras Biruta. Viņa ar ģimeni audzinājusi četrus bērnus, diemžēl meita Daina aizgāja aizsaulē. Velta ar ģimeni dzīvo un strādā tepat, Semenovā, dēls Rolands ar ģimeni – Rīgā, bet Jānis – ārzemēs, šobrīd strādā Norvēģijā. Bet lielākais prieks ir septiņi mazbērni, un katra ciemošanās reize iedēdz prieka dzirkstelīti. Mazbērniem pie mājas novietots batuts, rotaļu namiņš un baseins vasaras karstākajām dienām. Biruta pati labprāt apmeklē pirti un vasarās peld diķī, un šo veselīgo nodarbi māca arī mazbērniem, šobrīd mazmeitai Agnesītei, kurai jau ir 14 gadi. Arī rudens sievieti nebaida, viņa šo gadalaiku sauc par savējo, jo 3.novembrī svinēs skaistos 62 gadus. Viņa nefilozofē, tas ir daudz vai maz, bet dzīvo un strādā zinot, ka ticība un labie darbi palīdz gan pašai, gan citiem. Jārūpējas arī par mammu, kurai janvārī paliks 85 gadi.

Jāpateicas atbalstītājiem projektiem

Par Latvijas Neredzīgo biedrības Balvu teritoriālās organizācijas valdes priekšsēdētāju Biruta kļuva pirms sešiem gadiem. Biedrība savu darbību veic Balvu, Gulbenes un Alūksnes novados. “Kad vēl bija rajoni, neredzīgajiem un vājredzīgajiem cilvēkiem piešķīra diezgan lielas naudas summas veselības uzlabošanai. Apmaksāja sanatorijas, zālēm bija paredzēta kompensācija, varēja iegādāties arī saimniecības preces,” atceras Biruta. Viņa piebilst, ka tagad pie dažādiem atvieglojumiem un aktivitātēm cilvēki var tikt tikai tad, ja tiek realizēti dažādi projekti. Tos raksta, atbalsta, un organizācijas biedri var dejot, vingrot, spēlēt teātri, klausīties lekcijas, nodarboties ar rokdarbiem, ar izdomu reizēm pat pārspējot redzīgos līdzcilvēkus. “Pie mums ar labu lekciju bija Zeltkalnes aptiekas vadītāja Dzintra, kura pastāstīja par zālēm un dažādiem veselības akcentiem, dzirdējām par elpošanas nozīmi un praktizējām dažādus elpošanas vingrinājumus. Olga Reče mums vada dažādas rokdarbu meistarklases, režisore Vaira Resne mācīja aktierspēli, iestudējām izrādes,” pastāsta Biruta. Projektā “Tumsai ir krāsas” biedrības cilvēki gleznoja, un viņu darbi bija skatāmi izstādē. Ar literāro uzvedumu no Kristus

Biruta Nagle ozolā iekārtajās šūpolēs. Ozoliņu pirms apmēram pusgadsimta stādīja tēvs un brālis. Nu milje jau aizsaulē, bet ozolam tikai šogad bija zīles, kas liecina – dzīve turpinās.

lēgendām “Bēgšana uz Ēģipti” divpadsmit cilvēki uzstājušies pat “Gorā”, un šī izrāde novērtēta ar I pakāpi, turklāt tā nebija vienīgā izrāde, kas rādīta skatītājiem. Tik augsts novērtējums starp visiem Latvijas teātriem, kad piešķir 50 no 50 iespējamajiem punktiem, ir liels režisores un biedrības cilvēku nopelns, kad viņi pakāpeniski gatavojās un atvērās kā tādi ziedīņi, noticot savām spējām. Arī Biruta par savu 20 minūšu garo monologu no Kristus lēgendām saka, ka tas bijis emocionāli spēcīgs pārdzīvojums, tāpēc joprojām ieskatās un palēnām lasa “Jauno derību”.

Pārvietojas uz telpām muižas pirmajā stāvā

“Joprojām katru nedēļu otrdienās satiekamies, pašlaik aužam paklājus no dabas materiāliem, smaržo visa istaba. Uz apaļiem un kvadrātveidīgiem paliktņiem aužam lupatiņu segas, bet man pašai vislabāk patik gatavot apsveikuma kartītes. Tagad mums telpas ierādītas Balvu muižas pirmajā stāvā, vairs neredzīgajiem nav jānopūlas nokļūt uz 2. stāvu,” prieku par to pauž Biruta. Viņa neslēpj, ka pirmdienās dodas uz Balviem, jo dzīvā komunikācija ar cilvēkiem ir pavisam kas cits nekā virtuāla saruna internetā. Lai arī to Biruta prot un labi pārzina, jo gadu no Nodarbinātības aģentūras strādāja kā izziņu operatore. “Tas laiks deva daudz vērtīgu atziņu, man patika,” atzīst Biruta. Viņa labprāt klausījusies cilvēku stāstos, devusi padomus, reizēm nodomājot, ka būtu labi tos pielietot pašai.

Pieejami runājoši pulksteņi un termometri

Biedrībā ir daudz cilvēku, kuri neredz nemaz, tāpēc neiztikt arī bez palīgiem. Protams, I un II grupas cilvēkiem ir pavadoņi, bet orientēties palīdz šķietami necils, taču nenovērtējams palīgs – spieķis. Biedri var iegādāties tiflotehniku, sākot ar dažādām lupām, pulksteņiem un Braila iekārtām, beidzot ar pielāgotām spēlēm un mājsaimniecības palīgīdzekļiem. Biruta node-monstrē runājošo termometru, kas patikamā balsī paziņo viņas rādījumu. Latviešu valodā ir runājoši pulksteņi, iekštelpu un āra termometri, virtuves un ķermeņa svāri, asinsspiediena mērītāji un vēl citas lietas. “Ne visi varam aizbraukt uz Rīgu, lai tos nopirktu, tāpēc mums izpalīdz Viktors Sprudzāns, kad kārtu savas darišanas galvaspilsētā. Jāmaksā ir tikai valsts

nodeva 7,11 eiro. Protams, tos lietot ir jāiemācās,” pastāsta Biruta.

Dzīvi iekrāso ekskursijas un sporta svētki

Birutai un citiem biedrības cilvēkiem liels notikums bija 4.augustā, kad visi devās ekskursijā uz Rēzeknes novada Gaigalavu. “Cieņojamies pie muzikantiem – Igauņu ģimenes. Varējām aptaustīt instrumentus, klausīties to skanējumā, kā arī paši uzspēlēt kopā ar saimnieku Gunāru. Viņš mūs uzai-cināja arī uz šmakovkas muzeju, kur redzējām un dzirdējām par tās gatavošanas pirmsākumiem, tapšanas vēsturi. Pa ceļam iegriezāmies Gaigalavas baznīcā, tad ceļš turpinājās uz Dricānu Svēto apustuļu Simeona un Jūdas Romas katoļu baznīcu, kur mūs sagaidīja prāvests Māris Laureckis. Viņš pastāstīja par baznīcas vēsturi. Apskatījām topošo draudzes māju, kurā notiek semināri un citas baznīcas aktivitātes. Šai baznīcai ir veltīta dziesma, ko var atrast viņu mājaslapā,” stāsta Biruta. Viņa piebilst, ka apskates vērts bijis Kouču ezers, kā arī rančo “Ozolmājas”, kur varējis iepazīties ar tā daudzajiem iemītniekiem, pabarot, apcubināt, pakasīt aiz austiņas vai deguntiņu un kādu varbūt pat paņemt klēpī. “Sastapām iru Tinkeru šķirnes izcili skaistos zirgus, ponijus, garspalvainos franču ēzeļus, dažādu krāsu alpakas, vairāku šķirņu kazas un aitas ar un bez ragiem. Āfrikas strausus, pāvus un vēl ļoti daudz putnu šķirnes, kā arī trušus, kuriem ir pašiem savs rančo,” piebilst Biruta. Savukārt 8.augustā visi piedalījās sacensībās, kas notika Balvu Profesionālajā un vispārīg-lītojošajā vidusskolā. Tajās piedalījās sešas komandas – Alūksnes Invalīdu biedrība, Alūksnes novada Saulstariņi, Medņevas un Balvu invalīdu biedrību divas komandas. Spēlējām japāņu biljardu, gājām labirintu, bija basketbola soda metieni grozā, šautriņu mešana, bocio, kā arī stafetes. No katras komandas startēja 5 dalībnieki, un katram tika balva, medaļa, ziedi, pašdarināts groziņš ar konfektēm, piezīmju bloks un pildspalva. Bijām priecīgi par atkal redzēšanas,” saka Biruta Nagle.

Viņa aicina atnākt uz Balvu muižu, uz biedrību, cilvēkus ar redzes problēmām, paņemot līdzī zīmi no acu ārsta, lai arī viņi varētu saņemt tiflotehniku – speciālos tehniskos palīg-līdzekļus, kas paredzēti personām ar funkcionāliem redzes traucējumiem.

Karjeras dienas skolās

Skolēni iepazīst informācijas tehnoloģiju jomu

No 11. līdz 15. oktobrim visā Latvijā jau devīto gadu notika Karjeras nedēļa, kas ar saukli "IKT tavai karjerai" bija veltīta mūsdienās aktuālās informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) nozares iepazīšanai. Skolēni izzināja plašo IKT profesiju spektru, atklājot tām nepieciešamās prasmes un uz klausot iedvesmojošu nozares pārstāvju stāstus, kā arī paši izmēģināja spēkus jauniešu ideju hakatonā.

Pēdējo 10 gadu laikā nodarbināto skaits Latvijā IKT uzņēmumos audzis vairāk nekā divas reizes, un mūsdienās IKT prasmes ir nepieciešamas teju ikvienā modernā strādājošā uzņēmumā. IKT profesionāļu pārziņā ir inovācijas un jaunu produktu izstrāde, datu aizsardzība un drošība, sistēmu izveide un uzturēšana, digitālais dizains, datorgrafika, mājaslapu izstrāde un administrēšana, un daudzi citi virzieni.

Piedalās tiešsaistes diskusijās

Lai izzinātu šī gada Karjeras nedēļas tēmu, tās laikā notika vairāki centrālie pasākumi: 11. oktobrī tiešsaistes diskusijā "Tehnoloģijas ģimenē – draugs vai svešinieks?" skolēnu vecāki pārrunāja, kādu lomu tehnoloģiju izmantošana ieņem ģimenes ikdienā, kā atbalstīt bērnus tādu nozaru iepazīšanā, kas pašiem vecākiem nav tuvas un pazīstamas. 12. oktobrī jauniešu diskusijā "Iedvesmas stāsti – kā es nokļuvu IKT nozarē?" pieredzes stāstos dalījās profesionāļi, kuri darbojas IKT nozarē. Parāleli tam Karjeras nedēļā skolotājiem bija pieejams izglītojošs materiāls 7.–9. klasēm "Learn IT", kas rosina izmēģināt radošu programmēšanu ekspertu vadībā. Savukārt 14. un 15. oktobrī vidusskolēniem un profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem izmēģināja savus spēkus hakatonā, meklējot atbildes un piedāvājot risinājumus, kā ar mūsdienu tehnoloģiju sniegtajām iespējām palīdzēt jauniešiem efektīvi risināt dažādus karjeras jautājumus.

Tiešsaistes diskusijās iesaistījās arī Balvu Valsts ģimnāzijas, Viļakas Valsts ģimnāzijas, Stacijas pamatskolas, Tilžas vidusskolas, Rūgāju vidusskolas, Rekasas vidusskolas, Baltinavas vidusskolas, Eglaines pamatskolas, Viduču pamatskolas un Bērziņu pamatskolas audzēkņi un viņu vecāki. Novada skolās mācību priekšmetu un klases audzināšanas stundās skolotāji un skolēni analizēja informācijas tehnoloģiju nozīmi mācību priekšmeta apgūvē, tostarp apsprieda, kā mūsu dzīvi ir mai-

nījūšas IT tehnoloģijas pēdējo trīs gadu laikā.

Pārgērbjas par ārstiem, ierēdņiem un ugunsdzēsējiem

Neparastu papildus aktivitāti karjeras nedēļai izvēlējās Balvu Valsts ģimnāzijas audzēkņi. Jau mācību gada sākumā skolā izveidotajā Ideju sienā ikviens varēja uzrakstīt idejas pasākumiem un aktivitātēm. Viena no skolēnu vēlmēm bija Karjeras nedēļā organizēt profesiju *dreskodu* dienas, kuru laikā audzēkņi mācību iestādī varētu apmeklēt, tērpušies kādai profesijai raksturīgās drēbēs. Skolēnu pašpārvalde nolēma atbalstīt šo ideju. Aizvadītajā nedēļā BVĢ audzēkņi ne tikai iejutās dažādu profesiju pārstāvju izskatā, bet arī iemūžināja savus tēlus fotogrāfijās, balvā saņemot konfektes "Čupa Čups". Tā otrdien viņi pārtapa par mediķiem, trešdien – par ierēdņiem, skolotājiem, deputātiem un banku darbiniekiem, ceturtdien – par karavīriem, glābējiem, ugunsdzēsējiem un citiem militarizēto dienestu pārstāvjiem. Savukārt piektdienu viņi veltīja lauksaimniekiem un strādniekiem. BVĢ direktore vietniece Daina Mediniece neslēp, ka skolēnu atsauce bija liela, un fotostūrītī iemūžinātās fotogrāfijas ikviens var aplūkot vietnē "Facebook".

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Veltījums karavīriem. Šādi izskatījās (no kreisās) Jūlija Kuzņecova, Anastasija Klija, Agnese Loča un Esmeralda Trivole militārajām profesijām veltītajā dienā.

Visaktuālākais ietērs.

Otrdien, kas bija veltīta mediķiem, daudzi skolēni ieradās skolā, tērpušies šai profesijai raksturīgā apģērbā. Leo Salenieks (foto) izvēlējās Covid-19 aizsargtērpu.

Ļoti respektābli. Vienā no Karjeras nedēļas dienām skolēni iejutās ofisu darbinieku tēlos.

Viņi pārtapa par direktoriem, banku darbiniekiem un ierēdņiem. Arī Ričards Košļevs (foto) šajā dienā izskatījās kā svarīga uzņēmuma direktors.

Foto - no personīgā arhīva

Iespēja

Pieaudzis Vītola stipendiātu skaits

Šogad rekordliels jauniešu skaits studē ar Vītola fonda administrētajām stipendijām. Pateicoties vairāk nekā 200 ziedotājiem no Latvijas, Amerikas, Austrālijas, Kanādas, Lielbritānijas, Venecuēlas un Zviedrijas, jaunajā mācību gadā ar stipendijām Latvijas augstskolās studē 825 studenti, no tiem 290 stipendiju saņem pirmo reizi, 451 stipendiāts studijas turpina un 84 jaunieši tika izraudzīti citos papildkonkursos. Gada laikā stipendijās plānots izmaksāt vairāk nekā 1,5 miljonus eiro. Stipendijas saņem arī 31 Balvu novada jaunieši.

Par spīti aizvadītā gada izaicinājumiem, ziedotāji turpina atbalstīt Latvijas jauniešus ceļā uz izcilību. 2021./2022. mācību

gadā ziedotāju stipendijas no Balvu novada saņem 31 jaunieši: Rebeka Ločmele (Jāņa un Ellas Dambergu piemiņas stipendija), Lina Pundure (Guntara Kokoreviča stipendija), Vineta Vizule (Viestura Neimaņa stipendija), Kate Slišāne (Hugo un Mirdzas Karlsson piemiņas stipendija), Amanda Tāraude (Gunāra Šubiņa piemiņas stipendija), Agrita Luīze Kušnīre ("Daugavas vanagu" Toronto nodaļas stipendija), Arīna Bistrova (Mecenātu Borisa un Ināras Teterevu fonda stipendija medicīnā), Kristeris Dzintars (Andra Kļaviņa stipendija), Amanda Kočāne un Dairita Magone (Ernas Bertas Meijas Gurķis piemiņas stipendija), Diniņa Zača (Sauls stipendija), Ilze Slišāne, Una Kuģeniece un Elina Martinova (Asjas un Berndta Everts piemiņas stipendija), Kintija Bizune

("SEB Investment Management" stipendija), Anete Dukovska (SIA "Apsīte" stipendija), Elza Elksnīte (Edvīna Peniķa piemiņas stipendija), Mairita Dukovska (Vilmas un Jēkaba Ķiršu piemiņas stipendija), Līva Kairiņa (ERGO stipendija), Annija Anete Logina (Draugu stipendija), Jānis Ugars un Jānis Gabranovs (SIA "Kokpārstrāde 98" stipendija), Karīna Ločmele (SIA "Kurekss" stipendija), Sintija Logina, Laura Bratuškina, Niks Cibulis, Anastasija Sediha, Evija Kravale, Amanda Romka, Laura Skangale un Aiva Niedra (Gunāra Šterna piemiņas stipendija).

Pieteikšanās Vītola fonda administrētajām stipendijām nākamajam studiju gadam sāksies 2022. gada 1. februārī un turpināsies līdz 1. martam.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Zemessardzē

Kaujas atbalsta bataljonam – 30

Ši gada augustā ar vērienīgu pasākumu programmu visā Latvijā Zemessardze, kā sabiedrības pašaisardzības formējums, svinēja apaļu 30 gadu jubileju. Savukārt pavisam nesen – 10. oktobrī - rudenīgi vēsturiskās noskaņās dibināšanas 30. gadadiena apritēja Zemessardzes 3. Latgales brigādes 36. kaujas atbalsta bataljonam Rēzeknes novada Lūznavā, kur dienesta pienākumus pilda zemessargi un karavīri arī no Balvu novada.

Vēstures lappuses glabā interesantus faktus

Zemessardzes 36. kaujas atbalsta bataljona Civilās sadarbības nodaļas speciāliste GUNTA ZĪMELE stāsta, ka bataljona pirmsākumi meklējami pagājušā gadsimta 90. gados, kad vienību uz patriotisku jūtu pamata izveidoja pēc desmit cilvēku iniciatīvas. Šogad bataljona personāla apmērs mērāms jau pāris simtos.

Pirmais Zemessardzes 36. bataljona komandieris bija Jānis Krēslis, bet štāba priekšnieks – Jānis Žagata. Savukārt pašreizējais bataljona komandieris kopš 2018. gada ir pulkvežleitnants Oskars Omuļš, bet štāba priekšnieka pienākumus kopš pagājušā gada pilda balvenietis Guntars Mežals. "Interesantu likumsakarību atklāj vēstures lappuses. Proti, tajās redzams pulkvežleitnanta Omuļa uzvārds, kurš savulaik bataljonu vadīja pat desmit gadus. Starp vēsturi un šodien ir arī zināma sakarība, jo kādreizējais bataljona vadītājs Omuļš ir esošā komandiera Oskara Omuļa tēva brālis. Tā sanācis, ka viņš bijis priekšgājējs gan dzimtas, gan esošā bataljona vēstures tapšanā," interesantus bataljona vēstures mirkļus atklāj G. Zīmele.

Bataljona komandieris OSKARS OMUĻŠ jautāts, ar kādām domām sagaidīta bataljona 30. gadadiena, uzsvēra, ka tas ir kā atskaites punkts. "Esmu gandarīts par paveikto un atzinīgi vērtēju bataljona darbību. Neskatoties uz dažādiem vēstures pavērsieniem, bataljons pastāvēšanas laikā spējis augt ne tikai kvantitatīvi, bet arī kvalitatīvi, attīstot savas funkcionālās spējas. Turklāt mēs spējam sniegt atbalstu ārkārtas stāvoklī iesaistītajām institūcijām, tajā skaitā Latvijas Valsts robežsardzei," gandarīts ir bataljona komandieris.

Piedalās Svētajā Misē, cildina ar atzinībām

Bataljona 30. gadadienā neizpalika arī dažādi pasākumi. Viesi, zemessargi un karavīri devās uz Svēto Misi Lūznavas

Foto - A. Ločmelis

Dievs, svētī Latviju! Attēlā no labās puses – Zemessardzes 36. kaujas atbalsta bataljona štāba priekšnieks majors Guntars Mežals no Balviem, bataljona komandieris pulkvežleitnants Oskars Omuļš un virsleitnants Haralds Broks, kurš bataljonā pilda kapelāna pienākumus un ir priesteris Kaunatas katoļu draudzē. Jāpiebilst, ka vadošā amatā bataljonā pienākumus pilda gan balvenietis G. Mežals, kurš šogad saņēmis Zemessardzes komandiera Goda zīmi "Par kalpošanu tautai un Latvijai", gan arī citi Balvu novada iedzīvotāji, esot vada un nodaļu komandieri. Kas attiecas uz šobrīd aktuāliem bataljona uzdevumiem, pašlaik tiek sniegts atbalsts Valsts robežsardzei uz Latvijas un Baltkrievijas robežas sakarā ar nelegālo migrāciju. Pašreiz bataljona dislokācijas vietā Lūznavā notiek arī militārās izlūkošanas rotas apmācība sadarbībā ar Lielbritānijas instruktoriem.

muižas nelielajā kapelā, lai godinātu vēsturiskos notikumus un lūgtu mieru un satību starp līdzcilvēkiem. Pie Lūznavas muižas notika arī svinīga pulcēšanās. Kā zināms, tas ir kultūrvēsturisks objekts, kas šogad saņēma Latvijas sabiedrisko mediju gada balvu kultūras jomā "Kilograms kultūras". Šo augsto atzinību muiža ieguva sīvā balsojumā starp 50 skaistākajām Latvijas vietām, kur kultūrvēsturisko vietu vērtētāji Lūznavas muižu atzina par vietu, kur baudīt mākslu

un Latgales dabu vienkopus. Tāpat notika svinīga izvade, kuras laikā pasniedza Atzinības rakstus un klātesošos cildināja par paveiktajiem darbiem. Bataljona komandieris pasniedza arī bataljona augstāko atzinību - bataljona Krūšu zīmes par augsti vērtējamu un teicamu attieksmi dienesta uzdevumu izpildes laikā. Savukārt noslēgumā ikviens klātesošais, izrādot cieņu Latvijas valsts simbolam, vienotās kopīgā valsts himnas dziedāšanā.

Savu nostāju pauž pie kultūras nama Balvos

Vakcīnām saka: "Nē!"

Pagājušā piektdiena, tāpat kā teju jebkura diena Balvu mazpilsētā, aizritēja klusi un nestateidzīgi. Tā šī diena pagāja arī balvenietim OĻEGAM KURANOVAM, nedaudz neierastāku to padarot vien tam, ka vīrietis todien uzsāka akciju, kas tapa pēc paša iniciatīvas. Proti, balvenietis piecas stundas (no pulksten 12 līdz 17), ģērbies t-kreklā ar nosvītrotu šļirci, stāvēja laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra, tādējādi paužot savu viedokli un atbalstot tos cilvēkus, kuri ir pret obligāto vakcināciju.

Laikraksta "Vaduguns" žurnālists O. Kuranovu satika brīdī, kad viņš laukumā pie kultūras nama bija nostāvējis jau trīs stundas. Vīrietis atzina, ka no stāvēšanas kājas notirpušas, bet tas, protams, nav nekāds traucēklis. Akcijas turpināšanu nespētu ietekmēt arī slikti laika apstākļi, piemēram, spēcīgas lietusgāzes. Jautāts, vai nebaida, ka viņa aktivitātēm uzmanību varētu pievērst likumsargi, arī par to O. Kuranovs nebēdā. "Man sodos var piemērot kaut vai miljonu eiro, bet no saviem uzskatiem neatteikšos! Jāteic, patiešām netrūkst cilvēku, kuri mani atbalsta. To redzēju arī dienā, kad stāvēju pie kultūras nama. Daļa autovadītāju mani sveicināja vai parādīja augšup vērstu ikšķi.

Atbalsts no cilvēkiem ir arī manos sociālajos tīklos, kur publicēju video. Kāpēc nolēmu šādā veidā protestēt? Valdības pieņemtie un nereti nesaprotamie ierobežojumi un lēmums obligāti vakcinēties publiskajā sektorā strādājošajiem daudzus cilvēkus ir izvedis no pacietības. Ar to nedrīkst samierināties, ir jācīnās par savām tiesībām!" nešaubās O. Kuranovs.

Jāpiebilst, ka līdz ar šādu akciju Balvos nekas nebeidzas. O. Kuranovs pastāstīja, ka viņš ieplānojis braukt uz vēl vairākām Latvijas pilsētām, lai pēc tāda paša principa protestētu pret obligāto vakcināciju. "Galvenais to darīt publiskā vietā, kur ikdienā apgrozās pēc iespējas vairāk cilvēku. Uz kuru pilsētu braukšu nākamreiz? Pagaidām nezinu, bet droši vien kādā no šī mēneša dienām došos uz Gulbeni. Pēc tam braukšu uz Smilteni, un tā līdz pašai Rīgai!" apņēmības pilns ir O. Kuranovs.

Piecu stundu ilga akcija!

Foto - A. Ločmelis

Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

Prātnieks

10.kārta

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv.

Vertikāli

- Viens no slavenākajiem 20. gadsimta amerikāņu rakstniekiem. Savas dzīves laikā viņš izdeva 7 noveles un 6 īso stāstu krājumus.
- Oktobra mēneša autors Zvaigznes grāmatnīcās.
1972. gada 5. oktobrī dzimusi latviešu rakstniece.
- Ceļojošais "Sudraba katls" atgriezies Latgalē pie...
- Laika mērīšanas ierīce.
- Persona, kas pamet savu mītnes zemi, bēgot no kara ārkārtēju iemeslu dēļ.
- Kad Balvos atklās atjaunoto Latgales partizānu pulka kritušo karavīru pieminekli?
- Bērniem pazīstams, iemīļots rakstnieks, kuram oktobrī paliek 80 gadi.
- Īstas rudens karalienes dārzos līdz pat novembrim.
- Veļu laika svarīgākā diena.
- Lielākā oga pasaulē.
- "Gada skolotājs 2021" Balvu Mākslas skolā.

Horizontāli

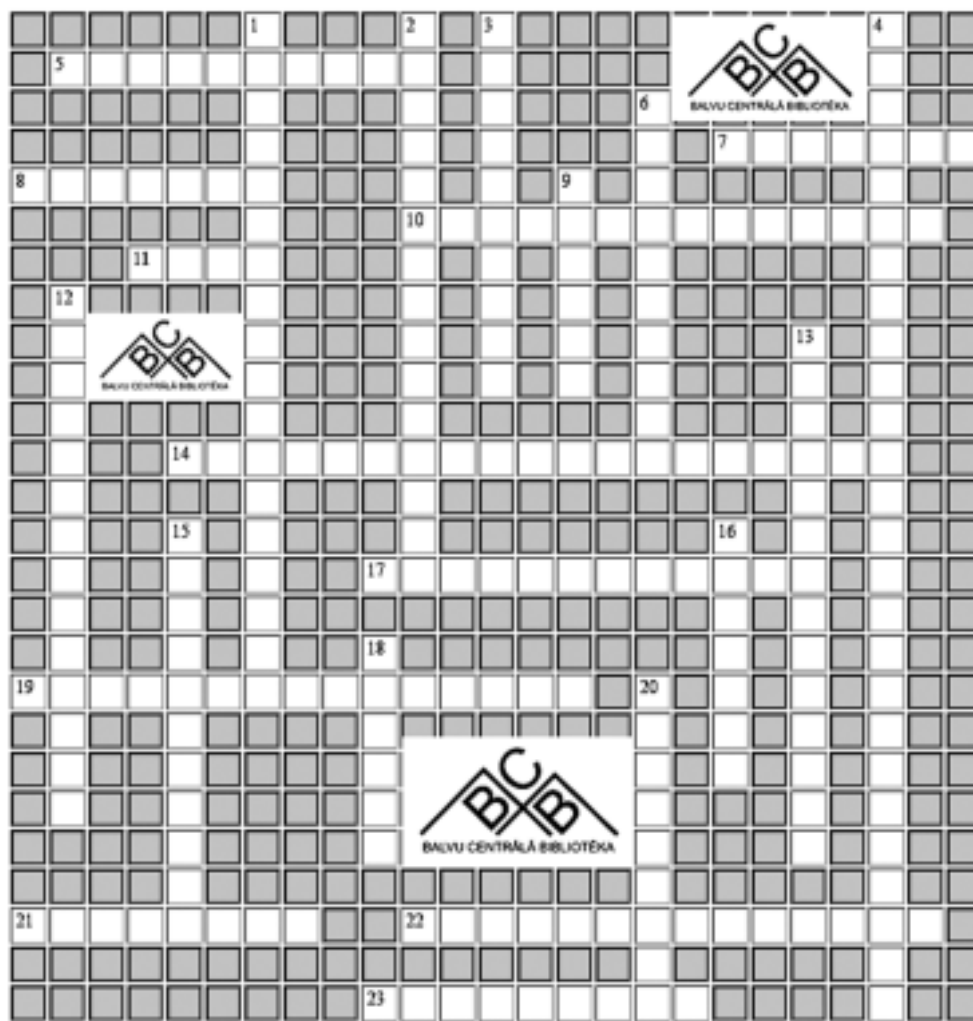
- Pilsēta, kuras ēkas balstās uz aptuveni 11 miljoniem pāju, iesaukta arī par "Ziemeļu Venēciju".
- Vieni no vecākajiem un visvairāk audzētajiem dārzeņiem.
- Garšaugu un ārstniecības augs.
- Ja vēlas cietus un kraukšķīgus, tas jādara jaunā mēnesī. Ja mīkstus, kas ātri izvārās, tad vecā.
- Pirms ziemas miega uzkrāj tauku rezerves.
- Krievu pareizticīgo mistiķis, dziednieks, bija īpaši pietuvināts Krievijas cara Nikolaja II ģimenei.
- Iznācis latviešu rakstniece Ramonas Indriksones romāns.
- Tas ir visā pasaulē izplatīts plēsīgais putns, slavens ar savu ātrumu.
- Dažāda augstuma stāvkoku sēta vai siena, kas tiek izmantota kā aizsardzības būve.
- Tradīcija un goda izrādīšana mirušajiem.
- Nozīmīgs barības avots dažādiem dzīvniekiem rudenī, tās izmanto arī cilvēki.

Konkursa "Prātnieks" 9.kārtas atbildes

Horizontāli: 1.Stārķis. 4.Rainis. 6.Dižsardzene. 9.Celiakija. 13.Helēna Ora. 17.Dālijas. 18.Fagots. 19.Dzērvenes. 20.Pandēmijas detektīvi. 21.Rotveilers. 22.Eolika. 23.Māris Lāpāns.

Vertikāli: 2.Streiks. 3.Literatūras kombains. 4.Ragana. 5.Rudens. 7.Baikāls. 8.Kūlenis. 10.Aigars Kirsanovs. 11.Krauklītis. 12.Garastāvoklis. 14.Abrene. 15.Lija Bīdaka. 16.Vanadzīņš.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, D.Zelča, I.Homko, Z.Pulča, S.Vēvere, I.Svilāne, V.Ločmele, J.Pošeika, A.Ruduks. **Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem** DAINA ZELČA no Krišjāņiem. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Der zināt

Izmaksā vienotā platību maksājuma avansu

16.oktobrī Lauku atbalsta dienests (LAD) sāka izmaksāt vienotā platību maksājuma (VPM) un bioloģiskā maksājuma avansu – lauksaimnieki savos kontos maksājumus saņems ar 18.oktobri. VPM avansu pirmajā dienā saņems ļoti liels klientu skaits – aptuveni 40,7 tūkstoši lauksaimnieku, kopējā izmaksātā summa būs 98 miljoni eiro. 3244 klienti saņems bioloģiskās lauksaimniecības maksājuma avansu. Oktobrī platību maksājumos tiks izmaksāti 124,5 miljoni eiro, no tiem 105 miljoni būs VPM avanss, pārējais – bioloģiskā maksājuma avanss. Plašāka informācija par likmēm un izmaksu grafiku skatāma dienesta mājaslapā. Vienotā platību maksājuma avanss tiek izmaksāts 70 procentu apmērā – avansā lauksaimnieki saņem 65,1 eiro par hektāru. Bioloģiskās lauksaimniecības avansa maksājums ir 85 procentu apmērā, likme (ņemot vērā to, kādi kultūraugi tiek audzēti) ir no 97 līdz 485 eiro par hektāru. VPM gala maksājumu, zaļināšanas, maksājumu, brīvprātīgi saistīto atbalstu par slaucamām govīm, par dārzeņiem, par augļiem un ogām, par aītām un kazām, mazo lauksaimnieku shēmas un citus maksājumus klienti saņems šā gada decembrī. LAD atgādina, ka tiem lauksaimniekiem, kuri vasarā ir saņēmuši VPM avansa maksājumu kā īstermiņa aizdevumu, no aprēķinātās kopējās atbalsta summas vispirms tiks ieturēts izmaksātais aizdevums.

Inspekcija laiž klajā podkāstus

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija (VBTAI) piedāvā klausītājiem un skatītājiem jaunu informācijas kanālu – podkāstus "Sarunas par bērniem un vecākiem". Podkāsti tiks veidoti, lai operatīvi reaģētu uz aktuālajiem jautājumiem, vienkāršas un atraktīvas sarunas veidā skatot tēmas, kas ir būtiskas gan bērniem, gan vecākiem un speciālistiem, kas ikdienā strādā šajā jomā. VBTAI aicina iepazīties ar pirmajiem diviem podkāsta "Sarunas par bērniem un vecākiem" izlaidumiem. Pirmais no tiem veltīts tēvu problemātikai, un tajā skatīti aktuālie jautājumi, kurus uzdeva zvanītāji Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunī 116111 psihologiem septembra nogalē notikušās akcijas laikā. Par to, kas rūp mūsdienu tēviem, kas tiem sagādā raizes, kas liek kļūt labākiem un kas dod patiesu prieku un gandarījumu, podkāstā stāsta klīniskā psiholoģe, psihoterapijas speciāliste Līga Bernāte. Podkāsta otrajā sarunā tiekamies ar Pusaudžu un jauniešu psihoterapijas centra klīnisko un veselības psihologu pārraudzībā Jāni Lapu. Sarunas tēma vienlaikus gan ļoti smaga, gan vajadzīga un iedvesmojoša - bērnu un pusaudžu garīgā veselība un grūtības, ar kurām ikdienā saskaras šī sabiedrības daļa. Ar podkāstiem var iepazīties inspekcijas mājaslapā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski: vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Baznīcu nakts Balvos. Iesūtīja Pēteris no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Informē VID

VID skaidro, kā ar naudas pārskaitījumiem radiem un draugiem nenonākt viņu uzmanības lokā

Dzīvē var gadīties situācijas, kad jāpārskaita vai jāsaņem lielas naudas summas pārskaitījums no kāda radnieka vai paziņas. Piemēram, kalendārajā gadā pārskaitot summu, kas ir lielāka par 1425 eiro dzīvesbiedram vai paziņai un ja viņi nevar pierādīt saņemto līdzekļu izlietošanu paredzētajam mērķim, tad, iespējams, var atnākt ziņa no Valsts ieņēmumu dienesta (VID). Kā šādā vai līdzīgā situācijā ar naudas pārskaitījumiem nenonākt VID uzmanības lokā?

No citas fiziskas

personas

saņemtais

aizdevums ir

jādeklarē vien

tad, ja tas

pārsniedz 15 000

eiro un ar šo

cilvēku nesaista

laulība, kā arī

radniecība līdz trešajai

pakāpei. Taču arī par

deklarētu aizdevumu ienākuma

nodoklis nav jāmaksā. Šajā gadījumā 1000 eiro

aizdevums nav nedz jādeklarē, nedz arī par to jāmaksā

nodokļi.

Kas likuma izpratnē skaitās tuvs radnieks?

Likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteikts, ka ar nodokli neapliek dāvanas no fiziskajām personām, ja dāvinātājam ar nodokļa maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē. Minētā norma nav piemērojama, ja dāvanu dāvina saimnieciskās darbības ietvaros.

VID informācijā norādīts, ka saskaņā ar Civillikuma šīs atbrīvojums attiecas uz vecākiem, vecvecākiem, bērniem, mazbērniem, brāļiem, māsām, vecāku brāļiem vai māsām, brāļu un māsu bērniem.

Radniecības pakāpes ir noteiktas Civillikuma 211. pantā: radniecības tuvuma noteikšanai sānu līnijā starp divām personām ievēro tikai pakāpju jeb dzimšanu skaitu, un no vienas no šīm personām, neieskaitot viņu pašu, skaita augšup taisnā līnijā uz viņu kopējo trešo personu un no šīs pēdējās lejup uz otru no šīm personām. Īsti brāļi un māsas atrodas otrajā radniecības pakāpē, tēva vai mātes brālis ar brāļa vai mātes meitu un tēva vai mātes māsa ar brāļa vai mātes dēlu - trešajā, brālēni un māsiņas - ceturtajā radniecības pakāpē utt.

Līdz ar to uz brālēni un māsiņas dāvinājumiem nodokļa atbrīvojums neattiecas.

Ja dāsnis ir bijuši vairāki radnieki, arī tad nodoklis nav jāmaksā, taču būs jādeklarē no katra dāvanā saņemtā naudas summa, ja tā gadā pārsniedz 10 000 eiro.

1425 eiro - neapliekamais limits dāvanai no paziņas.

Likums nosaka, ka, saņemot dāvanu no cilvēka, kurš nav tuvs radnieks, ar nodokli neapliek dāvanas līdz 1425 eiro no viena dāvinātāja - fiziskās personas - kalendāra gada laikā.

Piemērs: Anna māsiņai dzimšanas dienā uzdāvināja 2000 eiro. Ja tas gadā ir vienīgais dāvinājums no Annas, tad māsiņai būs jāsamaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis no 575 eiro (2000 - 1425 = 575).

Kas notiek, ja pārskaitītā summa dzīvesbiedram pārsniedz 1425 eiro? Kā rīkoties?

Ja pārskaitītā summa dzīvesbiedram, ar kuru pārskaitījuma veicējam ir kopīga mājsaimniecība un/vai bērni, tad šāds ienākums nav jādeklarē vai jāapņemas nodoklis arī tad, ja pārskaitījuma summa gada laikā pārsniedz 1425 eiro.

Tomēr, ja tas nav laulāts pāris, tad katra konkrētā situācija būtu vērtējama individuāli un personai nepieciešamības gadījumā ir jāspēj pamatot šādu maksājumu saņemšanu, skaidro VID eksperti.

Kāpēc tieši 1425 eiro ir "robeža"?

1425 eiro (agrāk 1000 lati) ir dāvinājuma vērtība, līdz kurai dāvinājums ir neapliekams darījums arī ar personām, kuras nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē.

Situācija: no draudzenes esmu aizņēmusies 1000 eiro. Vai man šī summa ir jādeklarē?

Kas jāraksta pārskaitījuma mērķi, lai nerastos aizdomas? Jeb - kā var pierādīt, ka, piemēram, 10000 eiro pārskaitītā summa draugam ir aizdevums, nevis "parasts" pārskaitījums?

VID iesaka bankas pārskaitījuma maksājuma mērķi norādīt informāciju pēc tā patiesās būtības, piemēram, dāvinājums, aizdevums, pakalpojuma samaksa, preču apmaksā vai citi. Par papildus pierādījumiem kalpo, piemēram, līgums, čeks, skaidras naudas kvīts, cits saistīts bankas maksājuma uzdevums.

Par 10 000 eiro aizdevumu draugam iesakām slēgt rakstisku līgumu, savukārt, ja aizdevums no drauga sasniedz 15 000 eiro, aizdevuma saņēmējam par to ir jāinformē arī Valsts ieņēmumu dienests, līdz nākamā gada 1.jūnijam iesniedzot dokumentu "Informāciju par aizdevumu fiziskajai personai". Vairāk informācijas materiālā "Ienākumam pielīdzināmie aizdevumi".

Situācija: kas notiek, ja manā kontā no draugiem tiek sūtīta nauda, piemēram, kopīgam ceļojuma fondam un tā pārsniedz 1425 eiro no cilvēka?

Ja bankas kontā no draugiem tiek sūtīta nauda, piemēram, kopīgam ceļojuma fondam un tā pārsniedz 1425 eiro no cilvēka, par ko saņēmējs nesaņem procentu ienākumu vai citus labumus, tad saņemtā nauda nav jādeklarē, bet jāspēj pierādīt saņemto līdzekļu izlietošanu paredzētajam mērķim, lai gūto ienākumu neuzskatītu par apliekamu ienākumu (informācija ir sniedzama tikai pēc VID pieprasījuma).

Situācija: vīrs strādā ārzemēs un katru mēnesi pārskaita daļu naudas sievai uz Latviju. Vai sievai šie ienākumi ir jādeklarē?

Nodoklis nav jāmaksā, ja naudas pārskaitītāju un saņēmēju saista radniecība un nauda no ārzemēm tiek pārskaitīta mājsaimniecības uzturēšanai (komunālie maksājumi, pārtikas un citu preču iegādei), norāda VID eksperti.

Nauda ir jādeklarē, bet nodokļa maksājums neveidosies, ja naudas pārskaitījuma apmērs no vienas personas gadā pārsniedz 10000 eiro un pārskaitītāju ar saņēmēju saista radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē, bet tiem nav kopīgas mājsaimniecības. Kopīga mājsaimniecība nozīmē to, ka visi dzīvo kopā un kopīgi sedz izdevumus, kas saistīti ar attiecīgā mājokļa uzturēšanu.

Kā ir ar neregistrētu laulību, ja bērnu tēvs strādā ārzemēs un sūta naudu uz Latviju?

Sūtot naudu, lai uzturētu viņa bērnus, tas neveido ienākumu sievietei, jo tā nauda rezultātā tiek iztērēta viņa bērniem. Jebkurā gadījumā - ja tiek veikti kādi kontroles pasākumi, vislabāk būtu pārskaitījumā norādīt maksājuma mērķi. Jo pēc tam cilvēkiem būs vieglāk pierādīt, kādiem mērķiem ir sūtīti naudas līdzekļi.

Dažādi

Dr. S.SEMJONOVA atvaļinājumā no 25.oktobra līdz 7.novembrim. Praksē strādā ārsts-rezidents Dārta Tjunitē.

Iebūvē ūdensvadus, kanalizāciju. Pieved smilti, granti, šķembas, melnzemi. Tālr. 25685918.

Spiežam, karsējam, iepakojam ābolu sulu Kubulos. Tālr. 27004732.

Vēlamies irēt 2-3-istabu dzīvokli Balvos, var ar izpirkuma tiesībām. Ģimene ar 1 bērnu, bez dzīvniekiem, bez kaitīgiem ieradumiem. Tālr. 22472787.

'Džeka Rasela' terjera meitenei vajadzīgs dižciltīgs kavalieris. Tālr. 26308434.

Talka

22.oktobrī plkst. 12.00 sakopšanas talka AUŠKAS kapos.

Pārdod

Pārdod ziemas ķiplokus. Tālr. 29268718.

Steidzami pārdod Opel Corsa. Tālr. 29938319.

Skaldīta malka. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku ar piegādi, pussausa. Kravas cena - EUR 180. Tālr. 26425960.

Pārdod lopbarībai: kartupeļus, burkānus, puscukurbietes, cukurbietes, graudus. Piegāde. Tālr. 25442582.

Pārdod kvalitatīvus pārtikas, sēklas un lopbarības kartupeļus ar piegādi. Tālr. 20448024.

Pārdod sivēnus. Tālr. 26124319.

Pārdod svaigu cūkgaļu (svilnātu), min. daudzums 1/4 (20 kg), 2,80 EUR/kg. Bezmaksas piegāde. Tālr. 28890462.

Pērk

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus. Samaksa tūlītēja. Labas cenas. Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "RENEM" iepērk jaunlopus, aitas, liellopus. Elektroniskie svāri. Augstas cenas! Samaksa ar pārskaitījumu. Tālr. 26447663, 29485520, vai uz e-pastu: siarenem@inbox.lv. Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

SIA "AIBI" IEPĒRK gaļas šķirnes krustojuma bulļus, teles eksportam. Liellopus, teļus, jaunlopus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. BIO lopiem augstākas cenas. Tūlītēja samaksa. Svāri. T. 20238990.

Pērk izcirstus mežus, 1700 EUR/ha. Tālr. 28282021.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirsma. Tālr. 29433000.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus. BIO liellopiem augstas cenas! Samaksa tūlītēja. Tālr. 62003939.

Iepērk ābolus sulai Kubulos, 60 EUR/tonnā. Tālr. 27004732.

Pērk AB šķirnes govi vai teli. Tālr. 25473708.

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Paldies Andrim Bondaram un viņa komandas vīriem oar sapratni, atsaucību un ideāli padarīto darbiņu. Veneranda

Liels paldies visiem talciniekiem un Šķilbēnu pagasta pārvaldei par atbalstu VILKOVAS kapu rudens darbos! Lai Dievs aizmaksā par Jūsu palīdzību! Lai viņi dus mierā...

Paziņojums

22.oktobrī no plkst. 15.00 senioriem 60+ 40 minūšu pastaiga pa Balvu pilsētu kopā ar stāstnieku Dzintaru Putniņu **NOTIKS**. Pulcēšanās Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Pievienošanās maksa: sālijuma, marinējuma vai ievārījuma burciņa. Pēc pastaigas silta tēja, sarunas par senioru klubiņa "60+ MĪLAM SAVUS GADUS" dibināšanu.

ATCELTS PASĀKUMS, kas bija plānots 23.oktobrī plkst. 20.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā "PĀRU RUDENS BALLE 18+".

